

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
14. (1079.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,1096
1 amerikai dollár	2,9043
100 magyar forint	1,5340

Aktuális 2**Băsescu szívügye Moldova sorsa**

Moldova Köztársaságba vezet Traian Băsescu új elnöki mandátumának első külföldi útja. Erről maga az államfő számolt be tegnap, a Bukarestbe akkreditált nagykövetekkel tartott év eleji találkozóján.

Társadalom 7**Folyamatos a hókészültség**

Országos és megyei utakat és kisebb településeket is elzárt a rendkívüli havazás, közel ezer rendőr biztosította a közlekedést tegnap az utakon. Szakértők szerint a hazai autósok közül sokan nem készítik fel járműveiket a téli időjárás okozta nehézségekre, sok az elkerülhető koccanásos baleset.

Kultúra 8**Szóval, szaxofonnal Erdélyben**

Esterházy Péter kedden este Marosvásárhelyen, tegnap Csíkszeredában olvasott fel írásából, szaxofonon Dés László zeneszerző kísérte. A Szó és szaxofon című műsorral ma Kézdivásárhelyen, holnap este pedig Sepsiszentgyörgyön lépnek fel a magyar kultúra napja alkalmából szervezett sorozat keretében.

Vezércikk 3**Román időszámítás**

No de látott-e már valaki pironkodó román politikust? Meg hát lenne-e egyáltalán oka pironkodni a nem evilági, ezoterikus erőkben való hite miatt Romániában, ahol

Bogdán Tibor

az egyébiránt nagyon is világi fellépésű államfő partneri kapcsolatot kínál az ortodox egyháznak, amelynek papjai ma is ördögöt üznek és esőért imádkoznak. ▶

Virágzó burgonyaüzlet

*Lendületet adhat a csíkkozmasi gazdáknak a krumpli-csomagológép üzemeltetése***Több üzletlánccal tárgyal a csíkkozmasi „pityókaszövetkezet” az EU-konform csomagolóból kigördülő burgonya átvételéről**

Fotó: Mihály László

Példaértékű lehet a romániai magyar gazdák számára a csíkkozmasi burgonyatermelők szövetkezeti összefogása, akik a közösen megvásárolt, negyedik napja használt pityókacsomagoló segítségével jelentősen képesek bővíteni értékesítési csatornáikat, hipermarketek polcaira is eljuttatva termékeiket. Az előző rendszerben alaposan lejáratott szövetkezeti együttműködés Erdélyben csak most kezdi megvetni a lábát, miközben a sikeres nyugati minták azt mutatják, ez az egyetlen túlélési lehetősége a kistermelőnek a globalizált mezőgazdaságban. **6. oldal**

Újjáéled a román gazdaság?

▶ „Ambíciózus reformprogramunk van Romániával az idejé estendőre, melynek alkalmazása fel fogja készíteni az országot a fellendüléshez” – fogalmazott a Mediafax szerint Jeffrey Franks, a Nemzetközi Valutaalap (IMF) küldöttségének vezetője. Szerinte a hitelmegállapodás kisiklása soha nem merült fel, csupán a politikai válság miatti, érthető és elfogadható halasztásokról volt szó. „A román gazdaság újjáéledését hozhatja 2010, az ország pályája akár sikertörténetet is lehet” – tette hozzá Franks. A nemzetközi pénzügyet képviselői tegnap kezdték meg egyhetes bukaresti tárgyalás-sorozatukat. **3. oldal** ▶

Szimuláltak az érettségizők

▶ Érettségit szimulált tegnap az oktatási minisztérium. Ország-szerte több mint hetven ezer diák tesztelte, hogyan működik az új vizsgarendszer. A tanárok szerint az eszközhiány ellenére sem okozott gondot a próba, mely digitális ismereteiket ellenőrizte. **7. oldal** ▶

A végzős diákok tegnap az új érettségi rendszert tesztelték

Fotó: Antal Erika

Lazára vették a határidőt**ÚMSZ**

▶ A RMDSZ és a Demokrata-Liberális Párt országos vezetőségei által szabott mai határidőt az erdélyi megyék zömében nem tudták betartani a helyi szervezetek az intézményvezetői tisztségek elosztásánál. A fennakadást egyes megyékben egy-egy tisztség okozta, máshol viszont már a két alakulat közötti arányok is gondot jelentettek. Kovács Péter, az RMDSZ ügyvezető alelnöke elismerte, ők sem remélték, hogy az osztozkodást időben lebonyolítják, és számítottak arra, hogy egyes esetekben központilag kell majd beavatkozniuk. **3. oldal** ▶

Röviden

Erdélyi magyar EP-képviselők a Gușă-szobor ellen

Az Európai Parlament (EP) erdélyi magyar képviselői közleményben tiltakoztak szerdán Ștefan Gușă volt román vezérkari főnök marosvásárhelyi szobrának tervezett felállítására ellen. Emlékeztettek arra, hogy az illetékes bíróság elutasította a szoborállítás felfüggesztésére vonatkozó keresetet. Felemelték szavukat a vitatott szobor felállítására, és utaltak a jobbközép irányzatú Európai Néppárt tavaly decemberi kongresszusának azon határozatára, amely elítéli a kommunizmus jelképeinek feltámasztására irányuló törekvéseket. A szobor felállítása „a romániai forradalom megcsúfolását jelentené, annak 20. évfordulóján” – fogalmaztak közleményükben a romániai magyar európai parlamenti képviselők.

Mircea Bănescu a sajtósoknak: szánalmasak vagytok

Ismét magyarázkodásra kényszerült Mircea Bănescu, az államfő öccse, miután a tajvani sajtó arról írt: a hatóságok kivizsgálják, igazak-e azok az információk, melyek szerint az országokból kikerülő, megsemmisítésre szánt lőszer „a román államfő családjának közvetítésével” terroristák kezébe kerültek. Mircea Bănescu „szánalmasnak” nevezte a hazai újságírókat, akik ebben az ügyben kérdezték. Arra hivatkozott, hogy a tajvani védelmi miniszter már tegnap kijelentette: a vizsgálatok befejeződtek, a szóban forgó információk spekulációknak bizonyultak. „Jobb lett volna, ha előbb tájékozódunk, s utána kérdeznék” – mondta az államfő öccse.

A bolgár kormányfő helyettesíti Zselevát

Bojko Boriszov bolgár kormányfő Nikolaj Mladenov védelmi minisztert jelöli a külügyi tárca élére, Rumjana Zseleva helyére. Zseleva kedden kérte a miniszterelnöktől felmentését, és közölte azt is, hogy visszalép EU-biztosjelölt-ségétől is. Boriszov nem fogadta el Zseleva lemondási szándékát a bolgár diplomácia éléről, de abba beleegyezett, hogy visszavonja jelöltségét az EU-biztos tisztségre. Boriszov megmondolta magát, és tegnapi sajtótájékoztatóján bejelentette: Mladenovot javasolja a parlamentnek a külügyminiszteri posztra.

Az ukrainai elnökválasztás harmadik helyezettje semleges kíván maradni

Semleges kíván maradni Szerhij Tihipko, az ukrán elnökválasztás harmadik helyezettje, a politikus erről tegnap nyilatkozott Kijevben. Elmondta, nem támogatja sem az ellenzéki Viktor Janukovicsot, sem Julija Timosenko kormányfőt az elnökválasztás második, februári fordulójában. Az ukrán központi bank korábbi elnöke, aki a választás vasárnap első fordulójában a szavatok 13 százalékát kapta meg, úgy fogalmazott, hogy hadt vívja meg a két jelölt maga az egymás közötti politikai harcot. Mint ismert, a jelenlegi elnök, Viktor Juscsenko a negyedik helyezést érte el az első fordulón.

Robert Gates szerint a terroristák segítenek egymásnak

Az Afganisztán-Pakisztán határtérségben tevékenykedő terrorcsoportok hasznát húznak egymás sikereiből, és fenyegetik az egész térség biztonságát – jelentette ki tegnap Újdelhiben Robert Gates amerikai védelmi miniszter. Hangoztatta, hogy az al-Kaida az egész dél-ázsiai térséget veszélyeztet, s nincs kizárva, hogy különféle akciókkal újabb háborút akar kiprovokálni India és Pakisztán között. A terror-szervezethez tartozó csoportok nem csak Afganisztánban és Pakisztánban akarják a hatalmat megingatni, hanem lehetőleg az egész régióban.

Bănescu szívügye Moldova sorsa

Cs. P. T.

Moldova Köztársaságba vezet Traian Bănescu új elnöki mandátumának első külföldi útja. Erről maga az államfő számolt be tegnap, a Bukarestbe akkreditált nagykövettel tartott szokásos év eleji találkozásán. A politikus nem rejtette véka alá, hogy Chișinău európai integrációjának támogatása a román külpolitika prioritása. „Ez a mi szívügyünk” – közölte Traian Bănescu, aki államfőként a román diplomácia irányítója. Az elnök várhatóan január 27-

én utazik a moldovai fővárosba.

Bănescu szerint vizitjének időzítése természetesen összefügg azzal, hogy Chișinăuban tavaly hatalomváltás volt. „Most már nincs akadálya annak, hogy kölcsönös bizalom alapuló viszony alakuljon ki a két ország között” – jegyezte meg az államfő.

Traian Bănescu úgy véli: Moldova Köztársaság európai integrációjának egyik nagy akadálya a transznisztriai konfliktus megoldatlansága. „Elvárunk az Európai Uniótól, hogy a továbbiakban nagyobb mértékben segítse

a kérdés rendezését” – jegyezte meg a nagykövetség előtt az elnök.

Az Oroszországhoz fűződő viszonyról az államfő azt mondta: Moszkva partnerként tekinthet Bukarestre, ha tiszteletben tartja Románia érdekeit. Kijelentette, a két ország kapcsolatai „időnként sajátos fordulatot vettek”. Hozzátette, Oroszországnak nagy befolyása van a térségre, és ezt Románia nem hagyja figyelmen kívül. Az államfő mindazonáltal büszke arra, hogy az ezelőtti mandátumának öt éve alatt négyszeresére nőtt a két ország közötti kereskedelmi forgalom. ◀

Év eleji hagyomány: a nagykövetség sorokra vártak, hogy koccinthatassanak az államfővel

Fotó: Mediafax

Borbélyt és Videanut bírálják a környezetvédő szervezetek

Sipos M. Zoltán

Közös nyilatkozatban bírálta tegnap összesen hetven hazai környezetvédő civil szervezet Adrian Videanu gazdasági és Borbély László környezetvédelmi miniszter kijelentéseit a Verespatakra tervezett aranybányáról. Mint ismert, előbbi tárcavezető nyílt támogatója az RMGC kanadai-román cég ciántechnológiát alkalmazó beruházásának, utóbbi pedig azt nyilatkozta, jóváhagyja a projektet, ha a befektető bizonyítani tudja, hogy nem károsítja a környezetet. „Elfogadhatatlannak tartjuk a miniszterek nyilatkozatait, hiszen nyíltan vagy burkoltan támogatják a verespataki aranykitermelés elkezdését. Mi nem csak azt kifogásoljuk, hogy az aranykitermelés során ciántechnológiát alkalmaznak, legalább ilyen fontos azoknak az embereknek az élettéré is, amely értelemesen megszűnne a kitermelés elkezdésével” – mondta Radu Mititean, a túrabiklizók Napoca egyesületének igazgatója a tegnapi, Kolozsváron szervezett sajtótájékoztatóján. A nyilatkozatot aláíró hetven civil szervezet aggasztónak találja,

hogy a megalakult új kormány programjában szerepel a verespataki bányaprojekt újraértékelése. „A bányaprojekt magánvállalkozás, amelynek a román állam 19 százalékos részvényese. Elfogadhatatlannak tartjuk, hogy egy demokratikus állam kormányprogramjában magánvállalkozások szerepeljenek” – vélik a civil szervezetek, amelyek emlékeztetnek: még nem készült el a verespataki bányaprojekt környezeti hatástanulmánya. „Úgy gondoljuk, hogy egy demokratikus országban nem kellene ilyen lépésekhez folyamodni” – mondta el lapunknak Kovács Csongor, a Zöld Erdély Egyesület elnöke.

Borbély László tegnap az ÚMSZ-nek elmondta, tartja magát ahhoz a korábbi kijelentéséhez, hogy csak akkor mondhat igent a beruházásra, ha az RMGC szavatolni tudja, nem károsítja a környezetet. Emlékeztetett: a cégnek még mindig nincs érvényes területrendezési engedélye. „Amikor nálam jártak, a kanadaiak azt ígérték, hogy néhány héten belül a hiányzó dokumentumokat beszerzik. Mindaddig a projekt engedélyeztetési folyamata szünetel” – mondta lapunknak a miniszter. ◀

Súlyos demokrata vereség az Obama-évfordulón

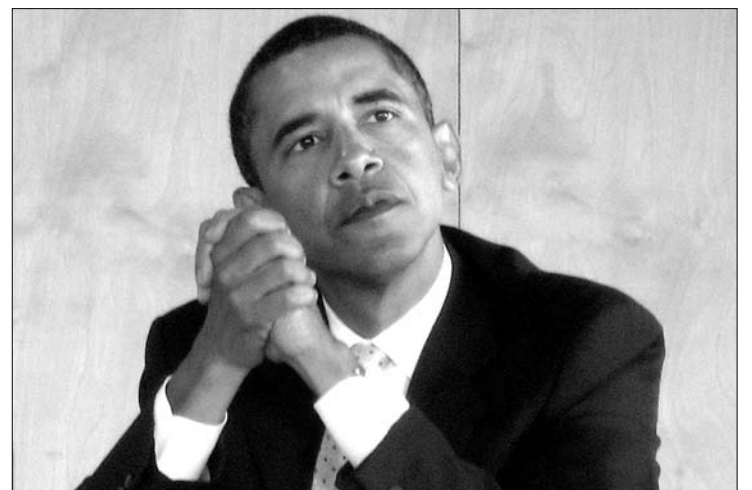
Hírösszefoglaló

Kereken egy évvel a demokrata Barack Obama beiktatása után republikánus győzelem született a keddi időközi szenátorválasztáson az amerikai Massachusetts államban. A konzervatív Fox News hírcsatorna szerint ez olyan súlyos csapás a demokratáknak, mint amilyen Amerika számára az 1929-es tőzsdekrach volt. A szavazatok csaknem 100 százaléka alapján a republikánus Scott Brown állami szenátor 52 százalékos ered-

Erős utóregzés rázta meg Haitit

Hírösszefoglaló

A Richter-skála szerint 6,1-es erejű földrengés rázta meg Haitit tegnap – közölte az Egyesült Államok földtani intézete (USGS). A helyi idő szerint reggel 6 óra után pár perccel bekövetkezett földrengés epicentruma a fővárostól, Port-au-Prince-től 56-59 kilométerre északnyugatra volt, hipocentruma (fészke) pedig mindössze 10 kilométer mélységben. Az emberek pánikba esve szaladtak ki az utcákra, sérültektől, anyagi károkról egyelőre nem érkezett jelentés. Ez az utóregzés volt a legerősebb a január 12-i, kezdetleges óta. „Az ilyenek természetesen, a bekövetkezésük várható volt” – mondta Yann Klinger, a párizsi földfizikai intézet munkatársa. A múlt heti nagy rengést pár órával később egy 5,9-es és egy 5,7-es erősségű követte, és Klinger már akkor jelezte, hogy hasonló, 5,5-6 fokos földrengések a következő napokban is történhetnek. „Elvben a rengések egyre gyengébbek lesznek, ahogy időben távolodunk a főcsapástól” – mondta. A szerdai 6,1-es rengés a felszabaduló energiát tekintve harmincszor gyengébb volt, mint a nyolc nappal korábbi 7-7,1-es, amelyben legkevesebb 75 ezer ember halt meg. „Önmagában véve azonban ez is egy erős földrengés, amely képes lerombolni a korábban már károsodott épületeket” – mondta Klinger. A francia mentőcsapatok tegnap kimentettek egy 23 napos csecsemőt egy ház romjai alól a Haiti déli részén fekvő Jacmel városban – jelentette a France Inter rádió. A kislány jól van, a jelek szerint sértetlen, egy közeli kórházba szállították. ◀

Barack Obama hatalmát megingatta a massachusettsi vereség

Lazán vették a határidőt

Nem zárult le a helyi osztozkodás az RMDSZ és a PD-L között

ÚMSZ-összeállítás

Kovács Péter, az RMDSZ területi szervezetekért felelős ügyvezető alelnöke szerint nem jelent különösebb gondot, ha a szövetség és a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) helyi szervezetei nem tudnak kiegyezni az országos vezetőségek által mára kitűzött határidőig. „A tíz nap amúgy is inkább csak irányadó határidő volt, tudtuk, hogy nem zajlanak majd könnyen a tárgyalások. Bár sok megyében nem sikerült még egyezsége jutni, úgy tudom, sehol sem alakult ki patt-helyzet, nem rekedtek meg végleg az egyeztetések. Elmondható, hogy máris sok fontos eredmény született” – mondta az ÚMSZ-nek Kovács. A politikus azt sem tartja valószínűnek, hogy az RMDSZ és a PD-L vezetői jövő hét eleji, szokásos találkozájukon már megvonják a helyi szintű egyezségek mérlegét. „Előbb megvárják, hogy mindenütt érjenek véget a tárgyalások” – jelentette ki.

Háromszéken már a neveken spekulálnak

Mint arról beszámoltunk, országos szinten Kovászna megyében sikerült leghamarabb egyezséget kötnie a két kormánypártnak. Háromszéken az RMDSZ eddigi legjobb eredményét érte el, sikerült megszereznie a 35 Kovászna megyei dekoncentrált intézmény igazgatói tisztségeinek 65 százalékát, vagyis 24 közintézmény élére nevezhet ki vezetőt, míg a Demokrata-Liberális Párt (PD-L) 11 dekoncentrált intézmény élére nevesíthet igazgatót. Az intézményvezetői tisztségekre még keresik a megfelelő jelölteket, de híresztelések szerint megmarad tisztségében Keresztély Irma főtanfelügyelő, Deme Judit, a közegészségügyi hatóság vezetője, Sikó Barabási Sándor főállatorvos, Mild Zoltán építészeti főfelügyelő és Puskás Zoltán, a versenyhivatal vezetője. Emellett visszahelyezik tisztségébe a munkaerő-ügynökség éléről egy éve leváltott Kelemen Tibort, és újra ifjúsági igazgató lesz Tischler Ferencből. A kiszivárgott információk szerint megkaphatja újra főtanfelügyelő-helyettesi tisztségét Farkas Csaba, és Csáki Árpád lehet a leváltott igazgatója. Kőnczei Csaba irányíthatja a mezőgazdasági igazgatóságot, ahol igazgatói tisztséget kaphat Szabó Ilona és Orbán Miklós. A pénzügyi igazgatóság élére nagy valószínűséggel Ambrus Attilát nevezik ki, míg a művelődési igazgatóságot várhatóan Demeter László vezeti majd, az életjáradékirodát pedig Kisgyörgy Lajos igazgathatja. Emellett aligazgatói tisztséget szerezhet a szociális igazgatóságon Grúman Róbert. Kovászna megye 35 intézményében összesen 102 vezetői tisztséget oszt el egymás között a két kormánypárt, és az egyezés szerint, ahol egyik igazgatói tisztséget kap, ott a másik jelöl igazgató-helyettest.

Csikban holnap folytatják

Hargita megyében is a központi vezetőségek által előírt határidő utánra tolódtott a helyi szintű egyezés aláírása a két alakulat között. A gyergyói, csíki és udvarhelyi területi RMDSZ-szervezet és a PD-L megyei szervezetének vezetői a héten már tartottak egy tárgyalási fordulót Bukarestben. Kelemen Hunor ügyvezető elnök, illetve a nagyobbik kormánypárt több alelnöke jelenlétében, ez azonban nem zárult eredménytel. Borboly Csaba Csíki Területi RMDSZ-elnöktől megtudtuk: az egyeztetéseket ma folytatják Csíkszeredában. A politikus nem kívánt részletekkel szolgálni az eddigi egyeztetések eredményeiről. Korábban lapunknak azt

venszázalékos arányát a megyében, szeretnék, ha ez tükröződné az intézményvezetők etnikai arányában is.

Kolozs megyében egy poszton akadtak fenn

Az RMDSZ és PD-L Kolozs megyei szervezete a tegnapi harmadik tárgyalási fordulón sem tudta lezárni a megyei intézményvezetői tisztségek elosztását. Az egyeztetést követően László Attila megyei RMDSZ-elnök elmondta, a kérdések zömében egyetértettek. „A mezőgazdasági kifizetési ügynökség okoz fennakadást, amelynek élére Vákár Istvánt szeretnénk, ugyanakkor a függetlenek nevében Vasile Soporán is igényli ezt a pozíciót” – fogalmazott

nek elnökét, Ioan Holdiş nehéz elérni, mert parlamenti képviselőként legtöbbször Bukarestben tartózkodik. Eddig még abban sem tudtunk megállapodni, hogy mikor üljünk le és beszéljük meg a dolgokat” – magyarázta Gáman. Holdiş az Agerpres hírügynökségnek tegnap azt nyilatkozta, hogy várhatóan a hétvégén asztalhoz ülnek, hozzátéve, hogy azért nem siettek el a dolgokat, mert központi szinten még folytak a tárgyalások. RMDSZ azt szeretné, ha mielőbb megegyeznének és kineveznék az új igazgatókat, mert „nagyon sok a tennivaló”. Szatmár megyében az RMDSZ elsősorban a liberálisokkal ápol jó kapcsolatokat. A demokrata-liberálisokkal meglehetősen hideg a viszony, ezt az is jelzi, hogy a

Beiktatták tisztségébe Hargita megye új főtanfelügyelőjét

Fotó: Horváth István

Ferencz S. Alpár, a csíkszeredai tanács tagja, a Csíki Területi RMDSZ oktatási ügyekért felelős alelnöke, eddig a csíkszeredai József Attila Általános Iskola igazgatója lett Hargita megye főtanfelügyelője. Hargita megye adminisztratív palotájában tegnap délután Ladányi László Zsolt prefektus olvasta fel a tanügyminiszter kinevező rendeletét. Ezt követően Borboly Csaba megyei tanácselnök az ország legfiatalabb főtanfelügye-

lőjeként mutatta be a 33 éves Ferencz S. Alpárt. „A mai naptól sem mi, sem a megye pedagógustársadalma, sem a helyi és megyei önkormányzatok nem mutogathatnak másra a megyei szinten megoldható problémák esetében” – mondta Borboly. Hozzátette: ezentúl a felelősség az övék, ugyanis nem egy – Bukarestből vagy Maroshévízről – kinevezett személy intézkedik a megyei oktatás problémáiban. (Inczei Tibor)

mondta, reméli, hogy a háromszéken is jobb arányban jutnak igazgatói posztokhoz Hargita megyében. „Nem is az arány számít. Számunkra az a fontos, hogy olyan intézmények élére kerüljenek felelős, szakértelemmel rendelkező magyar igazgatók, amelyek az emberek mindennapjait érintik. Ilyen az oktatás, a mezőgazdaság, az egészségügy” – magyarázta Borboly Csaba.

Maros megyében hétvégére ígérnek döntést

Az RMDSZ Maros megyei szervezete és a helyi Demokrata-Liberális Párt között kedden kezdődtek meg az egyeztetések – tájékoztatta lapunkat Szabó Árpád, megyei ügyvezető elnök, aki elmondta, a héten folytatják a tárgyalásokat, és remélhetőleg hétvégére megszületik az együttműködési megállapodás. „Addig nem mondhatok semmit, mert lehet, hogy változnak még a dolgok” – válaszolta érdeklődésünkre Szabó, hozzátéve, hogy figyelembe véve a magyarság közel negy-

László. Lapunknak elmondta, minden esély megvan arra, hogy az összesen 84 intézményvezetői tisztségből a magyarság megyei számarányának (16 százalék) megfelelően részesüljön. A nagyobbik kormánypárt helyi elnöke, Daniel Buda megerősítette: valóban támadtak nézeteltérések a felek között, ám lapunknak azt mondta: ezek nem áthidalhatatlanok. Szerinte előfordulhat, hogy jövő héten egy újabb tárgyalási fordulóra is szükség lesz. Mint ismert, az RMDSZ és a PD-L már jó ideje együttműködik Kolozs megyében. Egy korábbi megállapodásnak köszönheti László Attila az alpolgármesteri tisztséget is.

Kettőn múlik a vásár

Szatmár megyében nem sietik el a megyei intézményvezetőkről szóló tárgyalásokat a demokrata-liberálisok helyi vezetői. Az RMDSZ megyei ügyvezető elnöke, Gáman Mihály szerint kettőn múlik a vásár, vagyis hiába tárgyalnának, ha egyelőre nincs kivel. „A PD-L megyei szervezeté-

múlt vasárnap nem voltak jelen a helyi RMDSZ megalakulásának 20. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen, csak éppen az ezt követő pohárköszöntőre szaladt el egyik képviselőjük.

Kitartanak a PNL mellett

Szabó Ödön, a Bihar megyei RMDSZ ügyvezető elnöke elmondta, hogy az RMDSZ és a PD-L között a helyi egyeztetések még mindig folyamatban vannak. A ma esedékes egyeztetést várhatóan jövő héten újabb követi, ezért jelenleg nem tudott több részlettel szolgálni. Elmondta, hogy több konkrétum a következő hét második felében körvonalazódik majd. A megyében az okoz gondot, hogy a helyi RMDSZ nem akarja felmondani a Nemzeti Liberális Párttal kötött együttműködési szerződést. Ezzel tulajdonképpen szembehelyezkedik a két párt országos vezetőségeinek határozatával, amely előírja, hogy a megyei szervezeteknek, hogy helyi szinten is kössenek együttműködési szerződést. ◀

Román időszámítás

A csupán udvariasságból kuncogással szelídített röhgéstől vöröslenek a fejek jobb nyugati kancelláriákban, miután a lila láng néven elhíresült vásári komédia híre bejárta a nagyvilágot.

Bogdán Tibor Idehaza is illő lenne legalább pirulniuk a politikusi arcoknak, hiszen egy, a nyilatkozatok szintjén a nyugati értékrend mellett elkötelezett európai uniós ország és NATO-tagállam második emberén, szenátusi elnökén (mellesleg az európai szocialisták egyik „családtagján”) derül ország-világ. Aki az államfő távolléte vagy akadályoztatása esetén a legfőbb állami méltóságot is betölti, sőt, kis híján el is nyerte azt, most pedig kudarcát azzal magyarázza, hogy a kampányban megbabonázták. Ráadásul nem is a fő riválisa körül legyeskedő, mondjuk valamiféle bújbajoskodó szőke hölgy tette ezt, hanem egy parapszichológiában, pszichoneuroenergetikában, bioszínenergetikában, neurolingvisztikai programozásban és ki tudja még hány haszontalan tudományban jártas szakállas férfi.

No de látott-e már valaki pironkodó román politikust? Meg hát lenne-e egyáltalán oka pironkodni a nem evilági, ezoterikus erőkből való hite miatt Romániában, ahol az egyébről nagyon is világi fellépésű – hajnalig kocsizó, pezsgőt üvegből nyakaló, újságíróknak pajzán ajánlatokat tevő, stadionban tökmagot köpködő – államfő partneri kapcsolatot kínál annak az ortodox egyháznak, amelynek papjai ma is ördögöt üznek, esőért imádkoznak; meg muzulmán csecsemőt térít keresztény hitre, és kezét csókol az egyházfőnek. Abban a Romániában, ahol a miniszterelnök deriszen bevallja, hogy naponta horoszkópot olvas, a politikusok pedig (a „szabadon gondolkodók” is) ikonokat csókolgatnak, azaz – a tízparancsolat tiltása ellenére – faragott bálványt imádnak. Ahol szétcincálnak egy minisztériumot, csak azért, hogy az egyházügyiék ne kerüljenek nem ortodox vallású tárcavezető kezébe, a szenátorok az ördög jelét vélik felfedezni a biometrikus útlevelben, a Keresztény Rendőrök Szövetsége viszont bejelenti, bátran szembe száll a passzusbá zárt gonosszal. Ahol a médiában jósok nyilatkoznak az ország jövőjéről, és ahol – mindenek következményeként is – némely vidékeken karóval döfké át a kiásott holtak szívét, a hazajáró lelkeket megfeketendő.

Sok szó esik manapság arról, hogy az ország gazdasági fejletlensége, zilált pénzügyi helyzete, politikai és társadalmi viszonyai miatt még nem zárkozhatsz fel ténylegesen a nyugati közösséghez. Mindez azonban, akár brucani mércével is számolva, belátható időn belül megoldható.

Nagyobb baj azonban az, hogy, amint a pszichológus (vigyázat: nem parapszichológus!) Ion Vianu megállapította: az eddig csak korrupt és szegény országnak tartott Románia most már az ostobaság hazájaként is bevonult a köztudatba. Való igaz: Romániában mintha nem 2010-et írnának; mintha a mentalitás tekintetében az idő kerekével együtt az ország is megfeneklett valahol a sötét középkor legmélyebb bugyrában. Olyannyira, hogy azt még a hazai vajjakosok által minden bizonnyal megidézhető dámaoiaai vátezs sem tudná megmondani, mikor keveredik ki onnan.

Román lapszemle

A Le Monde szerint a román igazságszolgáltatás reformjának késlekedését az okozza, hogy a volt szekusok beépültek az rendszerbe. (Adevărul) ▶ Az utóbbi négy évben több mint kétszeresére nőtt a bruttó és nettó átlagfizetés közötti különbség. (Adevărul) ▶ A Zsil-völgyi bányászok tavaly összesen 760 évet kitevő betegszabadságot vettek ki (România liberă) ▶ Ioan Becali „bizonyos körülmények között” hajlandó lenne megvásárolni a Dinamo futballklubot. (România liberă)

Szociáldemokraták hatalmi harca

A bosszúállás órája a szociáldemokratáknál, Csapatmozgások a Szociáldemokrata Pártban, Mircea Geoană napjai megszámláltattak, A szociáldemokraták helyi kiskirályai előkészítik a kötelet pártelnöküknek – ilyen és hasonló címekkel számol be a sajtó a legfőbb ellenzéki párton belül kibontakozó hatalmi harcról.

B. T.

Mircea Geoană egyre többen támadják pártjában annak nyomán, hogy sem a parlamenti, sem az elnökválasztások alkalmával nem sikerült győzelemre vinnie a szociáldemokratákat, akik így ellenzékbe szorultak.

Geoană csomagolható?

A pártelnök pozíciói meggyengültek, mind a központi vezetés, mind pedig a területi szervezetek esetében. Geoană azzal vádolják, hogy vezetése alatt a tömörülés eltávolodott a szociáldemokrata ideológiától, elveszítette egyéniségét, és nem rendelkezik világosan körvonalazott távlati, stratégiai célkitűzéssel.

Bukarestben legfőbb ellenfele a sofőrszakszervezetek vezetőjeként is félelmetes hírré szert tevő alelnök, Miron Mitrea, aki nemrégiben szövetségesre lett a korábbi pártelnök, Adrian Năstase által „kis Titulescunak” nevezett Victor Pontában, akivel együtt azon munkálkodik, hogy átvegye a tömörülés vezetését. Ezt a szövetséget valamelyest gyengíti az a körülmény, hogy nagy valószínűséggel maga Năstase is megpályázná az elnöki tisztséget, amelyre egyébként nagy esélyesnek tartják Cristian Diaconescu volt külügyminisztert is, akiben a párt lehetséges reformátorát látják.

Geoană híveinek tábora folyamatosan apad és gyengül. Eddigi feltétlen támogatója, a színpad mögötti játszmákban jeleskedő „nagy

kombinátor”, Viorel Hrebenciuc is eltávolodni látszik tőle, a most már hírhedtté vált „lila láng” botrány kapcsán. Bár nagy a valószínűsége annak, hogy a mandátuma során meglehetősen erőteljes vezetőnek bizonyuló Geoană akkor is az elmozdítás veszélye fenyegette volna, ha az elnökválasztási kudarcára nem a parapszichológiai ráhatás képtelen magyarázatát hozza fel. Ugyanis több területi szervezet is ellene fordult, márpedig az közismert tény, hogy ezek vezetői, a megyéiket politikailag és gazdaságilag szinte teljes mértékben uraló „helyi kiskirályok” nagy befolyással vannak a Szociáldemokrata Párt döntéseire. Geoană menesztését most a szociáldemokraták olyan meghatározó politikussai követelik, mint Marian

Oprișan, a Vrancea megyei szervezet mindenható vezetője, a konstancai pártfiók ügyvezető titkárhelyettese, Cristinel Dragomir, de fellázadt ellene a teljes Arad megyei szervezet, miután elnöként a „megyeidegen” Marius Lazăr ültette a nyakukba.

Geoană számára különösen aggasztó lehet az a körülmény, hogy elpártolt tőle a tömörülés ideológusait tömörítő kolozsvári csoport is. Hangadó politikusa, Ioan Rus Geoană egyik legelszántabb ellenfelévé lett, és lemondásra szólította fel a pártelnököt. Ő maga Ponta és Diaconescu mellé állt, akárcsak Ion Iliescu, aki szerint az eljövendő vezetőségben mindenképpen helyet kell kapnia a volt külügyi tárca vezetőnek. Érdekes módon Geoană nem említette a „kiválasztottak” között.

Kongresszus – hűsvét előtt?

Az új pártelnök személyéről a párt kongresszusa dönt majd. Előbb azonban azt kellene eldönteni, mikor is tartanak meg a legfelsőbb vezet-

ségi testület összejövetelét. A pártelnök, aki a végrehajtó bizottság bizalmi szavazata alapján elhatározta, hogy ismét jelölteti magát a pártelnöki tisztségre, azt szeretné, ha mielőbb megtörténne a választások, amivel megelőzhetné azt, hogy ellenjelöltjei hatásos kampányba kezdjenek. Ugyanakkor felszólította potenciális ellenjelöltjeit, hogy indulási szándékukat már a végrehajtó bizottság jövő hónapban esedékes ülésén jelentsék be. A mögöttes szándék nyilvánvaló: Geoană szeretné idejében megtudni, hogy kikkel szemben kell felvennie a harcot. Szerinte ez alkalommal kellene majd határozni a kongresszus időpontjáról is.

Egyik legveszedelmesebb ellenjelöltje, Adrian Năstase viszont igyekszik keresztelni elképzeléseit. Ő úgy véli, a kongresszust március végén kell megtartani, addig elegendő idő áll majd rendelkezésre a kongresszusi dokumentumok megfelelő előkészítéséhez. Ráadásul ez esetben „hűsvétra új elnöke lenne a pártnak”. Maliciózus ellenfelei kommentárja szerint

ez utóbbit azért tartja fontosnak, hogy a nyuszi megszámlálhassa a tojásait.

A kolozsvári csoport másik hangadó politikusa, Marian Sârbu alelnök viszont március utánra tolná ki a kongresszust.

Potenciális pártelnökök

Az már most biztosnak tűnik, hogy Geoană tisztségére többen is pályáznak a párton belül. Adrian Năstase mellett az esélyesek között tartják számon az „új irányzatot” képviselő Cristian Diaconescut, de a „héják” közé sorolt Miron Mitreát is. Nem kizárt a Năstase-Mitrea-párbaj sem, ez esetben azonban, bármelyikük is lenne a győztes, a Szociáldemokrata Párt jó időre búcsút vehetne a belső reformoktól, a doktrináris letisztulástól. Mitreát sokan tiúságosan is közelállónak tartják a cotroceni-i palotához, így számíthat majd annak a szárnynak a támogatására, amely mindenáron visszavinné a pártot a kormányzásba. ◀

Új zenét komponál az új horvát elnök

Tíz nap telt el a horvátországi elnökválasztások óta. A mindössze 1991 óta független ország harmadik államfőjéhez hivatalba lépését követően első külföldi vendégként – hétfőn a havazás, a kellemetlen útviszonyok ellenére is – Bajnai Gordon magyar miniszterelnök látogatott. Megkerülhetetlen téma volt Zágráb küszöbön álló csatlakozása.

Gyulay Zoltán

A kérdés mindenekelőtt úgy vetődik föl: az első világháborút követően létrejött mesterséges államalakulatból, a Szerb-Horvát-Szlovén Királyságból 1929-ben megalakult Jugoszlávia csaknem húsz esztendővel ezelőtti fölbomlása után függetlenné vált ország első elnöke, a néhai Titóhoz hasonlóan a legszívesebben marsallal egyenruhában parádézó Franjo Tuđman – a jugoszláv hadsereg tábornoka volt – szellemi öröksége valószínűleg meg, avagy az európai-ság eszméje végső győzelmet arat? Igaz, Tuđman volt a történelem során először kivívott függetlenség egyértelmű hőse, ám elnökségére árnyékok vetett a horvát háborús bűnösök rejtegetése, nem utolsósorban pedig az, hogy mandátumát, nepotizmus és durva nacionalizmus jellemezte.

„Nem fogtok csalódní”

A most hivatalba lépett Ivo Josipovic közvetlen előd-

je, a hol Stipe, hol Stepan keresztnevével emlegetett Mesic (ő maga a becézett formát szerette és használta, mint az amerikai Jimmy – és nem James – Carter, vagy Bill Clinton, akit senki sem ismert, tán rá sem ismert volna Williamként) szakított ezzel. Európára, a világra, s mindenekelőtt a szomszédaira nyitott politikát folytatott. Ő vezette be Zágrábot 2009-ben a NATO-ba. Gyakorlatilag ennek a politikának a folytatása várható el Josipovictól is, mert az országnak – elsősorban is az európai integrációhoz – erre van szüksége.

„Ivo, Ivo!” – skandálták elragadtattott hívei a győzelem éjszakáján, s kevéssel éjfél után a megválasztott államfő alig rejtett mosollyal lépett a mikrofonhoz: „Nem fogtok csalódní bennem” – kezdte, majd kissé elgyötört hangon zizegő papírjaiból fölolvasta előre elkészített beszédét. Az ünneplő közönséget és – rajtuk, valamint a médián keresztül – egész népét arról biztosította, hogy szakítani fog ország-

A most hivatalba lépett Ivo Josipovic közvetlen elődje, a hol Stipe, hol Stepanként emlegetett Mesic

ga agresszív múltjával. Horvátországnak végre „minden tisztességes ember hazájának” kell lennie – jelentette ki, s azt hangsúlyozta: „Benneteket és Horvátországot fogom szolgálni. Ne féljete, le fogjuk győzni a gazdasági válságot, a szegénységet és a korrupciót!”

„Tisztességes emberek hazája”

A jogtudós azonban híján van a politikai tapasztalatoknak és a karizmának. Ellenfele, Milan Bandic zágrábi polgármester a kampány során azt vetette a szemére, hogy a politikusként ismeretlen, de zeneszerzőként annál közismertebb 52 esztendőes nemzetközi jogász sokkal inkább a tudomány és a szavak em-

bere, mintsem a tettek. És valljuk be, melyik közvetlen elnökválasztáson nem ugyanezekkel a jelszavakkal – a válság leküzdése, a korrupció megszüntetése és a kissebbségek előtt megkecsegtetett „minden tisztességes ember hazája” – próbálnak meg a jelöltek minél több szavazatot elhódítani. Ne gondolkodjunk másra, mint a legutóbbi romániai elnökválasztás plakátjaira...

A szavazópolgárok Horvátországban tudatosan adták le voksukat egy „új típusú politikusra” – írta a Jutarnji List című lap. A vesztes Bandićnak még a polgármesteri székéért is aggodnia kell; csillogó múltjával és agresszív kampánystílusával pedig „a 90-es évek jellegzetes képviselőjét” testesítette meg –

olvaható az idézett újságban. Szerepléseivel, társadalmi és hivatásbeli háttérével ugyanis, Josipovictal ellentétben, az elmúlt évtized során világossá vált, hogy sok horvát szemében egyenesen a korrupció jelképévé vált.

Az unióba vezető úton

Mindezek fényében érdemes megvizsgálnunk, hogy milyen feladatok is várnak Zágrábra és a februárban hivatalba lépő új államfőre. Horvátország gazdasági lehetőségei páratlanok: viszonylag kicsiny területe (56,542 ezer négyzetkilométer) ellenére tekintélyes hosszúságú tengerparttal (1778, a szigetekkel együtt 5835 kilométer) rendelkezik, bár a gazdasági válság miatt

tavaly kissé mérséklődött fő bevételi forrása, az idegenforgalom és a tengeri kereskedelem. Legnagyobb – nemzetközi – kikötője, Fiume (Rijeka) az Adria-közlaj-vezetéknek köszönhetően egyben a közlaj-finomítás egyik központja is. Bajnai Gordon legutóbbi zágrábi tárgyalásain pedig az is kiderült: az év végére elkészülhet, a jövő év közepétől pedig már teljes kapacitással üzemelhet a Magyarországot és Horvátországot összekötő gázvezeték, amely évente 6-6,5 milliárd köbméter földgáz szállítására alkalmas; a magyarországi gázhálózatból pedig a szomszédos országok – köztük Románia – is kiegészíthetők.

Horvátországnak tehát új, magasabb fokozatra kell kapcsolnia szomszédos államaival, nem utolsósorban Szlovéniával. Jóllehet a keretegyezmény megszületett a Ljubljanával folytatott határvitában, Szlovéniának (jelenleg bár van kikötője, Koper) még sincs közvetlen kijutási lehetősége a nyílt tengerre, és ez sokáig fékezte az uniós csatlakozást. Ha sikerül a két országnak végleges megoldást találnia a problémára, és a horvát háborús bűnösök kérdését is megoldják, minden akadály elgördül a tagfelvétel elől, és a mostani jelöltek közül Horvátország lehet a következő – ha csak Izlandnak nem sikerül megelőznie –, amely élvezheti az Európai Unió előnyeit. Az új idők új zenéjét már Josipovic fogja megkomponálni. ◀

Lap-top

A nap címe. Tăriceanu emberei a fehér zászlót lobogtatják, *Evenimentul zilei*.

Magyarázat. Bármennyire botránymentesen hajtották is végre a Nemzeti Liberális Pártban a vezércserét, tüske maradt azért a vesztes táborban. Most, a jelek szerint, mégis ők közelednek: Tăriceanu békülni akar Antonescuval. Ennek jeleként például minden fontosabb döntést 2011-re halasztanának.

Kintről döntik meg? Crin Antonescu liberális pártelnök kijelentette: egyáltalán nem biztos abban, hogy Traian Băsescu befejezi öt-éves mandátumát, főleg ha továbbra is „a valóságtól messzire esik” a viselkedése, mint most. A *Cronica Română*, amely a nyilatkozatot ismerteti, nem tartja lehetetlennek az utcai megmozdulásokra alapozó forgatókönyvet sem.

És mégis mozog... Gheorghe Falcă, Arad polgármestere új szervezeti struktúrát javasol a PD-L számára, amely egyes vezetők hatalmát lényegesen lecsökkentené. A „Falka-terv” többek között megszüntetné az első al-elnöki tisztséget, ennél fogva Adrian Videanu és Theodor Stolojan alábszállna; ugyanakkor jelentősen korlátozná a főtitkár hatáskörét (mint ismeretes, ezt a tisztséget a PD-L-ben 1997-től Vasile Blaga tölti be). Egy másik intézkedés az alelnökök számát csökkentené tizenkilencről hatra. E kezdeményezések alapján az *Azi* szerint arra a felismerésre jutottak, hogy a miniszterek csak a kormányzati munkával foglalkoznak, és elhanyagolják a pártmunkát.

P-ártatlanság. Az *Academia Cațavencu* ismét meglepetéssel szolgált. Említettük, hogy a főváros első kerületében megüresedett képviselői helyre Remus Cernea még jelöltként sem pályázhatott, és emiatt az *AC* villára vette. Nos, megvolt a választás, és ezúttal az *AC* nem gúnyolta ki a vesztest, a példés Prigoană-ivadékat. Sőt, a nyertest, a liberális Stroe urat gúnyolta ki. Következtetés: csak a példés ellenfelein tud nevetni. Nem csoda.

A nap álhíre. Miután a narancsszínű és az ibolyát kipróbálta, a PD-L idén a kakaófehér pepitával készül kísérletezni.

Minden napra egy mondás

„Képzeld, hogy mind örültek vagyunk!
Ez megmagyarázna minket egymásnak.
Megfejtene sok rejtélyt.” Mark Twain

Szemtől szemben

Horváth István

Tied, övé

Bizonyos dolgok hatalmunkban vannak, más dolgok nincsenek. Tőlünk függ a véleményünk, az ösztönös vágyunk, a törekvésünk és ellenszenvünk, egyszóval mindaz, amit egyedül alkotunk meg. Nem tőlünk függ a testünk, a vagyonunk, a hírnevünk és a tisztségeink, tehát mindaz, amit nem egyedül hoztunk létre.

Azok a dolgok, amelyek hatalmunkban vannak, természetük-nél fogva szabadok, semmi sem akadályozza, semmi sem köti őket. Azoknak a dolgoknak azonban, amelyek nincsenek a hatalmunkban, nincs erejük önmagukban, egy kívülálló megakadályozhatja vagy elsajátíthatja őket.

Emlékezz erre: ha a természetük-nél fogva függő dolgokat függetleneknek tartod és a más dolgait sajátáidnak tekinted, akkor minduntalan akadályokba ütközöl, bánkódnál és háborogni fogsz, de ha csak azt tartod a tiednek, ami valóban a tied, a más tulajdonát pedig a helyzetnek megfelelően a másé-
nek tartod, akkor sohasem leszel a kényszer hatalmában, semmit sem kell majd akarod ellenére végrehajtanod; senki sem árt neked, és nem lesz ellenséged sem, mert nem törté-
nik veled semmi baj.

Ha erre a nagy dologra törekszel, emlékezz rá, hogy ennek a kedvéért bizonyos dolgokról teljesen le kell mondanod, más javak megszerzését pedig el kell halasztanod; ha azonban a lelki nyugalom megszerzésére is törekszel, és uralkodni és gazdagodni is akarsz, könnyen megtörténik, hogy ezeket sem éred el, mivel az előbbire vágyakozol: de biztosan elveszíted azt, ami egyedül hozza létre a függetlenséget és a boldogságot.

*Epiktétos kézikönyvecskéje, vagyis a stoikus bölcs breviáriuma.
Fordította Sárosi Gyula, 1942*

SZELLEMLIDÉZÉS

Tanuljon oroszul a beteg!

Annyi már nálunk a moldvai orvos (s nem is csak Bukarestben, Brassóban, Kolozsvárt, de már a határszéli városokban, Nagyáradon és Szatmárnémetiben is), hogy nem egy betegnek komoly gondot okoz a velük való kommunikáció. A helybeli román dokik még beszélnek magyarul, hisz ők is emberek, akiknek tudatára hatással van ám a Petőfi nyelvével beszélők eurója. Az új moldovaiak viszont inkább oroszul szólnának a nem románokhoz, hisz, istenem, nem tehetnek róla, hogy Kisinyovban az orosz és nem a magyar kötelező tantárgy.

Szegény Cseke Attilának és a mögötte álló RMDSZ-es kormányzati (parlamentari) stábnak, millió más egészségügyi probléma mellett, valamiképpen ezt is rendeznie kellene. Mert hát civilizáltabb országokban az orvosnak kötelező ismernie a beteg nyelvét, nem pedig fordítva. S ha nem tudnak egymással értelmesen kommunikálni, abból néha nagy bajok lehetnek, még a krónikus hasmenésnél is nagyobb.

Mind ez ideig nem hittem volna, hogy az ilyen nyelvi gondokat éppen ott a legnehezebb megoldani, ahol az ember leginkább kiszolgáltatott, s ahol ezért a legnagyobb toleranciára lenne szükség. Az RMDSZ évfordulója kapcsán a múlt vasárnap Szatmárnémetiben járva, Cseke Attila a megye legnagyobb kórházába is ellátogatott, s találkozott az egészségügyi helyi vezetőivel. Végül a sajtónak is juttatott idejéből.

Mivel a prefektus is jelen volt, na mondom, soha jobb alkalom, hogy felvessem: miként lehetséges az, hogy a debreceni egyetemi klinikákon, ahol volt szerencsém mindkét szememet újból éleslátásúvá tétetnem (persze, nem bagóért!) több helyen láttam román feliratot, a szatmári megyei kórházban egyetlen magyar szóval nem találkoztam, se ajtón, se falon. Pedig a kórházat saját adójukból fenntartó sok Piri néni és Pista bácsinak halvány gőze nincs, mi az az oftalmologie, vagy stomatologie, ki az a medic primar chirurg, Lássuk akkor, ha Debrecenben, ahol a pár száz románért nem kötelező, és mégis kiírják, Szatmárban, ahol a száznegyven ezer magyarért mesze kötelező lenne, miért nem írják?

A prefektus hallgat, mint a csuka. A miniszter azt mondja: az ilyesmi nem az ő feladata, helyi kompetencia. Pontosabban a helyi közösség kell hogy megoldja, miután a kórház (reméli, még az idén) az ő hatáskörébe kerül. Sajnos, egyelőre nem is annyira kötelező, mert a kórházak nem számítanak közhivatalnak.

Csak a fennvaló tudja, hogy miért kell jobban védeni az államnyelvet a kórházban, mint az adóhivatalban. Míg a beteg is megtudja – tanuljon oroszul!

Sike Lajos

Önkéntes szolgátság?

Tamás Gáspár Miklós *A szolgátságról* című híressé vált írásában baloldali ideológusként (a szöveg eredetileg a *RedNews* című honlapon jelent meg) különös paradoxont produkál. Szélsőséges individualistaként érvel. „Vannak esetek – írja –, amelyekben személyek – látszólag – önként alárendelik magukat más személyeknek vagy személytelen tekintélyeknek. Belépnek merev hierarchiájú szektákba vagy katonaság szervezetekbe, mazochisztikus nemi kapcsolatokba, mester-tanítvány viszonyokba, egyenlőtlen barátságokba. Néha az a benyomás keletkezik, hogy némelyeknek a szolgátság mély (benső) szükségletüké vált.”

A felsorolás világosan jelzi, hogy TGM a függés minden formáját szolgátsággként értelmezi. A mester-tanítvány viszonyt ugyanúgy, mint az egyenlőtlen barátságokat. A mester-tanítvány viszony megszorítások nélküli elutasítása azonban az érték és a teljesítmény iránti tiszteletnek (azaz a társadalmi kapcsolatok egyik legfontosabb szervezőelv-

nek) visszautasításával egyenértékű. De ahol megszorít, a megszorítás ott is értelmetlen. A barátságok és a nemi kapcsolatok semmilyen körülmények között nem lehetnek tökéletesen egyenlők. Bizonyos vonatkozásokban a felek közt szükségszerűen egyenlőtlennek kell fennállni. Nem az egyenlőség önkéntes, hanem az egyenlőtlennek. A példák, amelyeket TGM felsorakoztat, persze „meggyőzőek”, hiszen a szerző folytonosan a lehető legnegatívabb eseteket emeli ki. Hogy egyetlen példát említsek: a földesúr nem csak szolgátságban tartotta és irgalmatlanul büntette jobbágyait, de a középkor évszázadain át, azaz épp akkor, amikor a feudalizmus intézménye még valóban funkcionális volt, megélhetést biztosított számukra és meg is védelmezte őket. Egyebek közt a sokkal súlyosabb szolgátságtól, szenvedésektől és megaláztatásoktól. A jobbágyok nem pusztán mozochizmusból mutatnak tiszteletet uraiknak, azok közül sokan rá is szolgáltak a tiszteletre és a szeretetre. Tamás Gáspár Miklós, a szélsőséges libera-

lizmus híveihez hasonlóan, a szabadságot kizárólag negatív szabadágként, azaz a kötöttségek (azok természetétől független) elutasításával azonosítja. Márpedig a szabadságnak van pozitív változata is, és sokak szerint csupán ez a valóban működőképes.

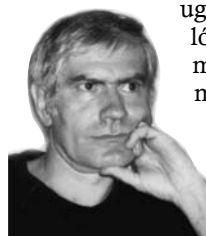
Ez a szabadság éppen az önként vállalt, az értelmes, az egyéni cselekvés közösségi kereteit megteremtő függésen alapul. Mindezt TGM egyik legjelentősebb kor- és elvtársa, Charles Taylor is így véli. Negatív szabadság? *Az újkori indivi-*

dualizmus kritikájához című művében Taylor azt állítja, hogy „nem az egyéni szabadság önkénye, hanem a közösségi kapcsolatok integritásának védelme a kortárs etika alapproblémája”. Alain Renaut pedig *Az individualizmus kora* című művében ennek a szabadságnak a lényegét az autonómia fogalmával írja le, amelyen az állampolgárok által szabad elhatározással meghatározott szabályoknak és törvényeknek való önkéntes engedelmeséget, illetve a társadalmi fejlődés által meghaladott szabályok megkérdőjelezését érti.

A szabadság nem az egyén mindenféle hatalomtól, rendtől, tekintélytől való függetlensége, hanem a függés kölcsönössége.

Azaz a szabadság nem az egyén mindenféle hatalomtól, rendtől, tekintélytől való függetlensége, hanem a függés kölcsönössége. Az utóbbi pedig nem egyéb, mint a társadalmi kapcsolatok alapszabálya. Minden, a történelem során funkcionálisnak bizonyult társadalmi formáció, legalábbis a tényleges működőképesség időszakában, a közösség tagjainak többsége által elfogadott kölcsönös függésen alapul.

A posztmodernnek nevezett világban nem az a probléma, hogy a társadalmi viszonyrendszer „jogilag a KÖTELESSÉG, gazdaságilag a MUNKA, politikailag a NEM-ZET fogalma köré rendeződik”, hanem az, hogy ezeket a fogalmakat egy (pénzügyi) forrásai révén a társadalmi lét minden vonatkozását befolyásoló alá vonó) a közösségtől és impliciten a demokrácia alapértékeitől önmagát – épp a szélsőséges individualizmus jegyében – függetleníti kisebbség manipulálja. S ezzel „a személyes és a kollektív ellenállás” minden formáját sikerrel törheti meg. Kérdés persze, hogyan lenne lehetséges a TGM által egyébiránt pozitívumnak tartott kollektív ellenállás a közösségnek, illetve az érintett közösségek választott vezetőinek való értelmes „behódolás” nélkül.

Bíró Béla

Röviden

Kevesebb biztosítás

„Várhatóan öt százalékos visszaeséssel kell számolni a biztosítási piacon, főleg a rossz autóeladások és a kevés leasing-szerződés miatt” – jelentette ki Cristian Constantinescu, az Allianz-Tiriac Biztosító társaság vezérigazgatója a Bursa szerint. Ezzel szemben Radu Mustăţea, az Astra biztosító elnök-vezérigazgatója öt százalékos növekedést jósol, amennyiben beindul a kötelező lakásbiztosítások szezonja.

Turisztikai lobbisiker

„A Pénzügyminisztérium képviselői közölték szervezeteinkkel, hogy mentesülhetnek a minimáladó kötelezettsége alól az utazási irodák és ügynökségek” – nyilatkozta Corina Martin, az Országos Turisztikai Irodák Egyesületének elnöke tegnap a Mediafaxnak.

Nő az orosz GDP

Az orosz központi bank elnöke, Alekszej Uljukajev szerint az idei bruttó hazai termék (GDP) legkevesebb négy százalékkal nő, de elképzelhető, hogy öt százalékkal. A kormány 3,1 százalékos ideig gazdaságnövekedéssel számol. Az orosz központi bank tavaly tíz alkalommal csökkentett kamatot, összesen 425 százalékponttal a jelenlegi 8,75 százalékra.

Szerény bank-kultúra

Az utolsó előtti helyet foglalja el Románia a lakosság által közvetlenül végzett bankügyletek lebonyolításában Közép- és Kelet-Európában – írta a GfK piackutató társaság közleményére hivatkozva az Agerpres. A régióban öt emberből négy intézi önállóan pénzügyi tranzakcióit – míg Dél-Kelet Európában ez az arány ötven százalék, Romániában ötvennégy. A felmérés szerint az utolsó helyen Bulgária szerepel.

Tőke a Petromnak

Készen áll, hogy tőkét fecskendezzen a Petromba az OMV, osztrák energiaipari társaság, mivel úgy látja, hogy romániai alvállalata számára jó lehetőségeket tartogat az idei év – közölte a Reutersre hivatkozva az Agerpres. „Úgy értékeljük, hogy Románia nagyon vonzó befektetési terület, és folytatni fogjuk itt a befektetéseket” – fogalmazott Wolfgang Ruttenstorfer, az OMV vezérigazgatója.

Dubai adóssághegye

Százhetven milliárd dollár lehet a dubaji emírség adóssága, mely kétszerese az eddigi számításoknak – áll az EFG-Herms befektetési bank tanulmányában, melyet a Mediafax idézett.

Újjáéled a román gazdaság?

Folytatás az 1. oldalról

Európai uniós és világbanki kollegáikkal együtt az IMF képviselői egy héten keresztül a készenléti hitelmegállapodásról tárgyalnak Bukarestben. A feltételek teljesítése esetén Románia az IMF-től 2,3 milliárd eurós, az Unió részéről további egymilliárd eurós kölcsönhöz juthat.

Kevesebb tolerancia

A korábbi toleranciát követően igényesebb lesz az ideai évben a Nemzetközi Valutaalap és az Európai Unió Romániával szemben és nagyobb nyomást gyakorolnak majd a reformok átültetésének kérdésében – vélte ugyanakkor a Moody's hitelminősítő. Az intézet szakértői azt sem tartják kizártnak, hogy a hitelnyújtás folyamata a tervezettnél hamarabb abbamarad, amint az ország megfelelő forrásokat talál a pénzpiacon. „Bár a parlamentnek megvan a

kellő többsége a reformok véghezviteléhez, a kormánykoalíció gyenge és megosztott jellege arra utal, hogy ezeket csak hiányosan hozzák meg, egy zajos politika árnyékában” – idézte az elemzést a Bursa.

Februári küldöttség

Újabb területen, a nagy vagyonok megadóztatásában kérte az IMF segítségét Románia – számolt be az Antena3. A pénzügyet egy új szakértői bizottsága ezért februárban érkezne az országba, hogy a törvénykezés megszerkesztésénél nyújtson technikai támogatást – írta a, kormányzati forrásokra hivatkozva Mediafax. Elsőként az adóztatás jelenlegi törvénykezését tanulmányoznák át, mely alapján ajánlatot tennének a módosítására.

Maradnak a kockázatok

Fél- és egyszázalék közötti növekedéssel kecsegteti Ro-

Románia elnökét (balra) támogatásáról biztosította Ahlers

mánia gazdaságát az ideai évre a Coface legfrissebb előrejelzése. Ez elsősorban a külső kereslet növekedésének, valamint a globális és az eurózonára fellendülésének köszönhető. Cristian Ionescu, az intézmény vezérigazgatója figyelmeztetett, hogy a finanszírozási források hiánya a legveszedelmesebb a romániai vállalkozások számára, mivel a bankok az ideai évben még a tavalyinál is kevesebb hitelt fognak nyújtani. Ezt a gon-

dot tetéznék, hogy Románia kockázati mutatói nem csökkentek – amiért az IMF-el kötött szerződés be nem tartása, a fogyasztás drasztikus visszaesése, a magas munkanélküliségi ráta okolható. A cégekre adóbehajtással gyakorolt súlyos nyomást megengedhetetlennek tartja a Coface.

„Kijózanító” elemzésében az intézet kitér arra, hogy a külföldi befektetések visszahúzódnak, az árfo-

lyam deficitje ugyanakkor rövidtávon „kényelmesen” tartani fogja a jelenlegi szintet. Egy évvel ezelőtti előrejelzésében az intézmény A4-esről B-re korrigálta Románia országbesorolását, mely egy instabil gazdasági és politikai környezetet jelöl – ez az osztályzat 2010-re is érvényes marad.

Támogató Világbank

„A Világbank, szoros együttműködésben az Európai Unióval támogatni fogja Romániát a gazdasági válság leküzdésében” – fogalmazott közleményében Theodore Ahlers, az intézmény Európaért és Ázsiáért felelős igazgatója az Agerpresnek. A pénzügyet új romániai igazgatója, François Rantrua pedig így nyilatkozott: „Meggyőződésem, hogy pénzügyileg és szakmailag egyaránt segíteni tudjuk az országot, és hogy kialakul egy partnerség a kormány és más érdekeltek között a reformok megvalósítására”. ◀

Virágzik a csíkkozmási krumpliüzlet

Darvas Beáta, Inczei Tibor

Ha az első székely űrhajót lőtték volna fel, akkor sem lett volna nagyobb felhajtás, mint volt Csíkkozmáson az új burgonyacsomagoló gép üzembe helyezése körül, amelyet már negyedik napja működtet a régió értékesítő termelőszövetsége. Gazdasági vonatkozásban van akkora jelentősége az ott lezajlott eseménynek, mint a magyar prefektus beiktatásának politikailag. A megyei tanács segítségével megvásárolt csomagológéppel – az első ilyen szerkezet Székelyföldön – ugyanis lehetőség nyílik arra, hogy több ezer tonna pityóka kerüljön ki a hipermarketek polcaira, hogy hagyományos termékét a csiki gazda el tudja adni, s ne rothadjon el a pincéjében.

Kötik a szerződéseket

Csíkkozmás környékén harminc-nyven ezer tonna krumplit termesztene évente – értesültünk Bodó Dávid polgármestertől, a Burgocom Ciuc nevű társulás kezdeményezőjétől. Mint mondta, a zsákológép nélkül a gazdák nem tudnák a nagykereskedőknek eladni a terményüket, ki voltak eddig szolgáltatók a felvásárlók kényénekedvének. A 45 ezer euróért vásárolt német szerkezettel napi 25-30 tonna burgonyát csomagolnak a helyszínen. „Hamarosan új partnereknek, nagyobb üzletláncoknak értékesítjük a burgonyát, jelenleg zajlanak a tárgyalások a cégekkel” – tudta meg az Új Magyar Szó Bodó Dávidtól. Az érdekvédelmi-kereskedelmi szervezet jelenlegi felada-

ta, hogy megoldja az áru átvételét. „Addig, amíg a csomagológépet be nem üzemeltük, nem mertünk megállapodásokat kötni. Ennek most jött el az ideje” – hangsúlyozta a polgármester.

Az árak befolyásolása

A polgármester bizakodó a hazai krumpli versenyképességét illetően, az őszi nagy terméshez viszonyítva jónak minősül a kereslet is, hiszen még mindig ez az egyik legolcsóbb alapélelmiszer. Ennek titka, Bodó szerint, hogy minőségit kell termelni, hogy fel lehessen venni a versenyt a külföldről behozott áruval. „A szövetkezet ereje abban rejlik, hogy együtt jobban tudjuk befolyásolni a felvásárlói árakat. Az egyedül cselekvő termelő kénytelen azért a pénzért túladni portékáján, amennyiért a felvásárló kiviszi az udvaráról, pincéjéből” – vélekedett Csíkkozmás első embere.

Gabona, műtrágya

Jelenleg az érdekvédelmi, kereskedelmi szervezet teljes, 57 földművesből álló tagsgát el tudja látni a csomagológépet. De további bővítéseket is terveznek: már megvásároltak egy öt-tízezer tonna krumpli tárolására alkalmas raktárpületet, valamint vállalni fogják mindazon mezőgazdasági termények terjesztését, amelyekkel az alcsiki gazdák foglalkoznak. Így kiterjedne tevékenységük a gabonatermesztésre, de a műtrágya beszerzésére is; ugyanis ha nagyobb mennyiségben történik a felvásárlás, kevesebbe kerül. „A termés

Napi 30 tonna krumplit lehet csomagolni az új zsákolóval, amelyet 45 ezer euróért vett a szövetkezet

A csomagolás folyamata: az „etetőtől” a vonalkódig

A csomagolóberendezés kapacitása óránként öt tonna krumpli zsákolása, öt-hat emberre van szükség a munka elvégzéséhez. Első lépésként a választógép „bunkerébe”, magyarán etetőjébe kell önteni a zsák tartalmát. Innen egy szalag felviszi másfél méter magasra a gumókat, ahol két személy áll, s kézzel kiszedegeti a rosszát. A burgonya nagyság szerint kiválogatva potyog alá, majd emelkedik újra, ahol a gép megtisztítja az árut. Végül az elektronikus mérleg következik, és a zsákolás, ahol a vonalkód is rákerül a termékre.

tárolását eddig mindenki maga oldotta meg, lehetőségeihez mérten, az elszállításra pedig fogadunk, bérelünk járműveket. Más gazdasági gépekkel fel vagyunk szerelkezve, de szállítóeszközeink még nincsenek” – magyarázta Bodó Dávid.

Szövetkezeti újjáéledés

Információink szerint más területeken is léteznek hasonló szövetkezeti kezdeményezések, ilyen a juh- és marhatenyésztők próbálkozása. Bár

a szövetkezeti műfajt nálunk az előző rendszer lejárata, egyre kevesebb gazdát befolyásolják a rossz tapasztalatok, a sikeres nyugati modellek is azt mutatják, hogy értelme van a szerveződésnek. Nyilván ezek a még igencsak kezdeti stádiumban álló próbálkozások egészen más sémát követnek, mint amilyent a kommunista rendszerből ismerünk. Becze István tanácsos a csomagolóavatáson tartott beszédében arra is kitért, hogy például a tej és a kovászai káposzta esetében

is kellene alakítani hasonló szövetségeket.

Új gépsorok tervben

A termelők közötti összefogás fontosságára hívta fel a figyelmet Kelemen Hunor kulturális miniszter is a vasárnapi az ünnepségen. „Eddig a termelők ki voltak szolgáltatva a közvetítőknél, a burgonya nagyban felvásárlóinak, akik az általuk megszabott áron szereztek be a gazdáktól a termést, ha egyáltalán igényt tartottak rá” – mondta Kelemen. Szerinte is a gazdáknak csakis az összefogás lehet a megoldás, s a jövőbeli magyar mezőgazdasági államtitkárnak, Tanczos Barnának is fel kell karolnia az ilyen kezdeményezéseket. Borboly Csaba Hargita megyei tanácselnök az eseményen halkan megjegyezte, hogy el is készültek már a tervek új gépsorok vásárlására. ◀

Szimuláltak az érettségizők

Antal Erika

▶ Érettségit „szimulált” a tanügyminisztérium, tegnap országszerte próbavizsgára került sor. A végzős diákok egyaránt tesztelhetők az új érettségi rendszert és digitális ismereteiket. A tervek szerint idén az érettségi program része, hogy a maturandusok nyelvi készségeikről és informatikai ismereteikről is számot adnak az utolsó félév során. A szóbeli vizsgákat váltó megmérettetés új rendszerben történik, ezért volt szükség a tegnapi próbanapra.

Volt kivel, nem volt mivel

Marosvásárhelyen máris megoldandó problémával kezdődött az próbavizsga napja, a Bolyai Farkas Elméleti Líceumban ugyanis nem volt annyi számítógép, mint ahány végzős. Ezért a 210 érettségi előtt álló diák közül csak 154 maturandus vett részt a digitális próbaérettségiben. A „tesztalanyok” is két fordulóban vizsgáltak, először 77 tanulót engedtek gép elé, majd fél négytől további 77 érettségiző került klaviatúrák közelébe. A géphiány általánosanak tűnik, a Református Kollégiumban ugyanezzel a problémával találták szembe ma-

gukat a vizsgáztatók. Itt feleannyi számítógép volt, mint ahány diák digitális ismereteit mérték: harminc gépre hatvan végzős jutott. A tételeket mindkét csoportnak a minisztériumból küldték. Az iskola vezetősége digitális ismereteiket. A tervek szerint idén az érettségi program része, hogy a maturandusok nyelvi készségeikről és informatikai ismereteikről is számot adnak az utolsó félév során. A szóbeli vizsgákat váltó megmérettetés új rendszerben történik, ezért volt szükség a tegnapi próbanapra.

Nem volt sportszerű

Az iskolák azonban nem bízzák a véletlenre. Azoknak, akik nem próbálhatták

ki magukat, szerveznek egy nem hivatalos előérettségit is. „A most érettségi előtt álló tizenkettedikes tanulók kilencedik osztálytól tanulnak heti egy-két órában számítógépes ismereteket, tehát számukra nem nehezek azok a tételek, amiket a minisztériumból kaptunk. A szaktárca alapismeretekre kíváncsi, például meg kell tudni határozni, hogy egy-egy csatlakozásnak mekkora a mérete, hogyan kell interneten megadott információkat megkeresni” – ismertette a feladatokat Mihály István informatikaszkos tanár. A diákok benyomásai ellent-

mondásosak voltak. Az ÚMSZ által megkérdezett végzősök többsége úgy vélte, hogy bár nem tűnt nehéznek a próbaérettségi, mégsem volt velük sportszerű a minisztérium. „Szólhattak volna erről korábban is, nem csak a közelmúltban. Ha nem is éppen kilencediktől, de legalább a tizedik-tizenegyedik osztályban már tudnunk kellett volna, hogy ez is érettségi tantárgy lesz” – háborgott egy, a próbavizsgáról kijövő diáklány, aki azt is elmondta, alapismert ide vagy oda, aki nem ül naponta a számítógép előtt, annak nem olyan

könnyű megfelelni az elvárásoknak.

Bukás nincs

Ennél a tantárgynál nem utasítanak ismétlőre senkit. Az elért eredményt az érettségi végső jegybe sem számítják bele, tudtuk meg Horváth Gabriella aligazgatótól. Aki a 100 pontból 0,25 – 25 pont között teljesít, az kezdő felhasználói minősítést kaphatja meg, aki 25–50 közötti pontszámot ér el, az középfokú bizonyítvánnyal rendelkezik majd. Haladó felhasználónak számít az, aki eléri az 50–75 pontot, gyakorlott felhasználónak minősül az, aki 75–100 pont között teljesít. Aki viszont nem jelentkezik ezen a vizsgán, az nem mehet érettségizni.

Az eddigi tapasztalatok szerint az új érettségi-rendszer működőképes, a pedagógusok nem számoltak be különösebb nehézségekről. Horváth Gabriella szerint is olyan technikai hibák léphetnek közbe, mint az áramszünet, vagy az internetkiesés.

Kiss Tünde, a helyszínről kiküldött tanfelügyelő elmondta, a végeredményt egyelőre nem küldik le az oktatási minisztériumnak, a szaktárca csak a résztvevők számára kíváncsi. ◀

A végzős diákok egyaránt tesztelhetők az új érettségi rendszert és digitális ismereteiket A szerző felvétele

Röviden

Bezárnak az oltópontok

Enyhült az oltási-hisztéria, ezért több fővárosi oltópont bezárására került sor. Maros megyében szintén a bezárás mellett döntött a Megyei Egészségügyi Igazgatóság, amelynek vezetője Ovidiu Fărcaș szerint ugyanannyian igénylik most a vakcinát, mint a kampány kezdetén. A bejelentéssel egyidőben halt meg egy H1N1 vírussal fertőzött beteg Maros megyében, a megbetegedések száma megközelíti a hétezet

Védik a postásokat

Országszerte egyre több bűncselekményt követnek el a postások ellen, ezért Tudor Gabriel, a Román Posta Társaság elnöke a rendőrség segítségét kéri. A hatékony védelemről tegnap egyeztettek az országos rendőrkapitányság munkatársai. A tervek szerint a kézbesítők munkáját a közösségi rendőrség munkatársai védik.

Mentőkutyákat képeznek

A Szebenben működő, országos szinten egyedülálló rendőrkutya-képző központban a továbbiakban is felkészítik a szolgálatot teljesítő ebeket arra, hogy földrengés esetén részt vehessenek a mentésben. Erről a tegnapi állapotok meg a kiképzőközpont és a rendőrség munkatársai.

Nincs alku a tanügyben

Fleischer Hilda

▶ „Faképnél” hagyták a szakszervezetek a tegnapi egyeztetésen az oktatási minisztérium képviselőit. A Tanügyi Szakszervezetek Szövetsége (FEN) sérelmezte, hogy a szaktárca többrendbeli egyeztetés után sem dolgozott ki semmilyen áthidaló megoldást azoknak a pedagógusoknak, akiknek a tervek szerint szeptembertől megszűnik az állása. „A tárgyalásokat csak akkor kezdjük újra, ha a minisztérium egy szociális felelősségvállalást, sürgősségi kormányrendeletet bocsát ki, amelyben gondoskodik az elbocsátott pedagógusokról. Elvárjuk, hogy ezek az emberek végkielégítésekben részesüljenek, valamint azt is, hogy jövendelmük még legalább két évig biztosítva legyen, addig, amíg valamilyen munkát nem találnak” – fogalmazott Constantin Ciosu, a FEN főtitkára.

Az érdekvédők egyértelművé tették: ha továbbra sincs megegyezés általános sztrájkra kerülhet sor. „Azok, akik több éve a tanügyben dolgoztak, itt képezték magukat, nagyon speciális szakértelemmel rendelkeznek, máshol nem biztos, hogy kamatoztatni tudják ismereteiket. Ezért azt gondoljuk, a két év elég idő arra, hogy az érintettek szakmailag képezzék magukat, és

váltani tudjanak” – tette hozzá Ciosu. Elmondta, amennyiben az elbocsátott tanügyi alkalmazottak nem részesülnek ugyanazokban a jogokban, mint a más területekről elbocsátott alkalmazottak, azonnal sztrájkba lépnek.

„Február elsejétől kétszáz ezer új munkanélküli lesz, és kell lennie számukra egy támogatási rendszernek” – jelentette ki Bogdan Hossu. Az Alfa Kartell elnöke még múlt héten figyelmeztetett arra, hogy az elbocsátásokat szakmailag átgondolatlan és megalapozatlan döntések előzik meg.

„A tanügyből távozóok száma a legnagyobb valószínűséggel meghaladja majd a tízezeret, és itt valódi emberek elégtelenségeiben részesüljenek, és sorsokról van szó, nem pusztán számokról és állásokról” – szögezte le Simion Hăncescu, a Szabad Tanügyi Szakszervezetek Föderációjának alelnöke.

A tanügyben érzékelhető kétségbeesést jól szemlélteti, hogy Temes megye kisebb településeiben egyes tanárok, már félnormás fizetésekért is képesek dolgozni. A gyerekek alacsony létszáma miatt több iskolát is a bezárás vagy az összevonás veszélye fenyeget, ezért a pedagógusok úgy döntöttek kevesebb pénzért is dolgoznak. Az áldozathozatal célja, hogy a diákok ne kelljen otthonuktól messzire utazzanak a legközelebbi működő iskoláig. ◀

Decentralizáció, feltételekkel

Kovács Zsolt

▶ Az Egészségügyi Minisztérium kórházreformja, a decentralizálás akkor kivitelezhető, ha a szaktárca megoldást talál az érintett intézmények adósságának rendezésére – fejtette ki tegnap Deme Judit a Kovászna megyei Közegészségügyi Hatóság vezetője. A sajtótájékoztatón elhangzott az a kormányzati terv, mely szerint év végéig minden helyi érdekelt egészségügyi intézmény az önkormányzatokhoz kerülhet. A kezdeményezést helyi szinten is pozitívan értékelik, mondta el Deme Judit, akinek meggyőződése, hogy a decentralizáció javítana az egészségügyi szolgáltatások minőségén. A háromszéki tapasztalatok azt mutatják, hogy az üzleti

és a civil szféra is kész az összefogásra, ha a helyi kórház működtetése, az egészségügyi ellátás minősége a tét. Baróton a kórház adósságainak egy részét több ízben is kifizették a környező települések önkormányzatai, míg Kézdivásárhelyen és Kovásznán a helyi vállalkozók építőanyagokkal vagy élelemmel segítették a kórházakat. A Kovászna megyei Közegészségügyi Hatóság vezetője szerint áthidaló megoldást teremthet a kistérségi kórházak létrehozása. Az ilyen regionális intézményeket nem egy önkormányzat tartaná fenn, hanem a vonzáskörzetébe tartozó összes település kivenné a részét a finanszírozásból. Ha a kórházak mögött önkormányzati és kistérségi összefogás van, akkor nőhet

az egészségügyi intézmények hatékonysága, egyszerűsödhet a fenntartás és a működtetés. Ha a helyi források bevonása hatékonyan történik, akkor a Megyei Egészségbiztosítási Pénztártól kapott összegeket az egészségügyi szolgáltatás minőségének a javítására fordíthatnák ezek az intézmények. Deme Judit szerint a Sepsiszentgyörgyi Megyei Kórháznak jelenleg 3,2 millió lejes tartozása van, míg a kézdivásárhelyi 2 millió lejes adósságot halmozott fel. Ezért lenne szükség a tartozások eltörlésére. Ha anyagi terhek nélkül kerülnek át a kórházak az önkormányzatok fennhatósága alá, akkor nagyobb eséllyel teljesíthető a decentralizáció, életképes lehet az intézményes reform. ◀

Hazavitték a beteg csecsemőt

ÚMSZ

▶ Hazavitték a kórházból azt a csecsemőt, aki a tavalyi év végén szenvedett súlyos égési sérüléseket a fővárosi Bucur szülészeti újszülött osztályán. Az egészségesen született kisfiú azért került inkubátorba, úgynevezett kékfény-terápiára alá, mert anatómiai sárgaság lépett fel szerveze-

tében. A csecsemő felügyeletével megbízott túlterhelt asszisztens nő a sugárzó kékfény alatt felejtette a babát, akinek életét csak a sürgős orvosi beavatkozás mentette meg. Egy novemberi és egy decemberi műtét során bőráttűtetést hajtottak végre rajta, állapotát kezelőorvosai kielégítőnek minősítették. Hazabocsátására szülei kérésére került

sor, akik a napokban szeretnék megkeresztelni balesetet szenvedett gyermeküket. Dan Enescu, a kórház menedzsere elmondta, bár a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt még szerették volna megfigyelés alatt tartani a gyermeket, az előzmények ismeretében azonban eleget tettek a sokat szenvedett család kérésének. ◀

Folyamatos a hókészültség

Munkatársunktól

▶ Három országos, és 21 megyei utat zárt el tegnap a rendkívüli havazás országszerte. A köztisztasági vállalatok akadálymentes közlekedés érdekében végzett munkáját közel ezer rendőr segítette. A hó Maros megye több települését néhány órára elvágtatta a külvilágtól, a megyeközpontot és a forgalmas utakat azonban folyamatosan takarították az ütügyi felügyelet munkatársai. Veres Ferenc a felügyelet megyei vezetője lapunknak elmondta, állandó ügyeletet léptettek életbe azért, hogy az időközben képződött átfagyásokat, hótorlaszokat azonnal el tudják hárítani. Fülöp István, a Hargita megyei utak felügyeletét ellátó Viaduct Kft. vezetője az ÚMSZ-nek elmondta, a rendkívüli időjárás ellenére is folyamatosan biztosítani tudják az akadálymentes közlekedést. Kolozsváron is nagy mennyiségű csapadék hullott, az utak fagymentesítéséről és takarításáról kielégítő mértékben gondoskodtak a helyi köztisztasági vállalat alkalmazottai. A rendőrség munkatársai folyamatosan ellenőrzik a forgalomban résztvevő gépkocsik „téliesítését”, technikai felkészültségét. ◀

Röviden

Múzeumi évkönyv készült

A magyar kultúra napját ünneplő rendezvénysorozat részeként ma este 7 órától a székelyudvarhelyi Városi Könyvtárban Róth András Lajos, a Haáz Rezső Múzeum igazgatója mutatja be a székelykeresztúri Molnár István Múzeum nemrég megjelent évkönyvét. *A Kutatások a Nagy-Küküllő felső folyása mentén* című kiadvány, amely egy tervezett sorozat első darabja történeti-régészeti, néprajzi tanulmányokat tartalmaz udvarhelyszéki, keresztúri, székelyudvarhelyi, sepsiszentgyörgyi, illetve budapesti és pécsi szerzők tollából.

Történelemről társalognak

Milyen is városunk múltja? Sebestyén Mihály, a Teleki Téka főkönyvtárosa és Soós Zoltán, a Megyei Múzeum igazgatója beszélget Marosvásárhely történelméről a kezdetektől napjainkig, a nemrég megjelent *Időtár* című kronológia első kötete és a megjelenés előtt álló második kötet kapcsán. Az előadásra január 28-án délután 6 órától a Csütörtöki Társalgóban, a kövesdombi unitárius egyház Bözödi György termében kerül sor.

Széchenyi Akadémia Nagycenken

A budapesti székhelyű Országos Széchenyi Kör, melynek szép számmal vannak tagjai az egész Kárpát-medencében, így Erdélyben is, az idén is megrendezi a Széchenyi Akadémiát. A rendezvény február első hetében a Sopron közelében fekvő Nagycenken kerül megrendezésre. Az eseménynek külön jelentőséget ad az a tény, hogy az idei esztendő Széchenyi Év, melynek keretében az egész magyarság a „legnagyobb magyar” halálának 150. évfordulójára emlékezik. A felkért előadók többsége neves történész vagy Széchenyi-kutató.

Nyaralás minden mesélőnek

„A Hetedország – Benedek Elek Mesemondó Verseny összes játékos a nagy mesemondó szülőföldjén nyaralhat” – közölte a Duna Televízióval Tamás Sándor, a Kovászna Megyei Tanács elnöke. „Úgy érzem, hogy Elek Apó szellemiségére és tanításaira a jelenkornak is szüksége van, nem csupán az Erdélyben élő, hanem bármelyik határon túli gyermeknek is” – írta Tamás Sándor, aki a levélben azt is közölte: korábbi bejelentésével ellentétben nemcsak a győztest, az erdélyi Gödri Apolkát, hanem a játék összes versenyzőjét szívesen látják Kisbancban.

Szóval, szaxofonnal Erdélyben

Esterházy Péter kedden este Marosvásárhelyen, tegnap Csíkszeredában olvasott fel írásaiból, Dés László zeneszerző szaxofonon kísérte.

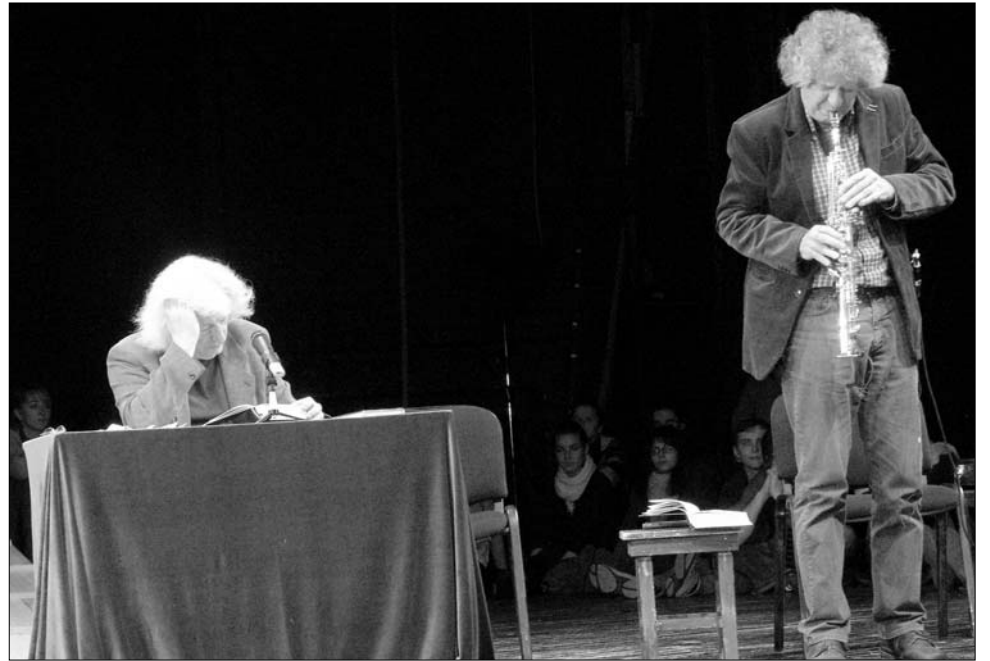
A Szó és szaxofon című műsorral ma Kézdivásárhelyen, holnap este pedig Sepsiszentgyörgyön lépnek fel a Magyar Kultúra Napja alkalmából szervezett sorozat keretében.

Antal Erika

▶ Az Esterházy–Dés művészpáros a Magyar Köztársaság sepsiszentgyörgyi Kulturális Központja és a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár szervezésében érkezett Erdélybe: Elsőként a Látó Irodalmi Színpad vendégeiként léptek a közönség elé a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdiószínházában. Az este hattól kezdődő rendezvényre már ötkor gyülekezett a közönség, aki fél hatkor érkezett, az nem talált ülőhelyet, aki háromnegyed hatra ért oda, az be sem fért már a 300 férőhelyes terembe. Sokan ültek a székek mellett, a fal mentén, illetve a színpad padlóján, a különböző díszleteken is. Kovács

András Ferenc, a *Látó* főszerkesztője köszöntötte a vendégeket, felidézve azt, hogy tavaly a Kányádi-köszöntésen telt meg hasonlóan zsúfolásig a terem.

Esterházy Péter 1991-ben, majd 2003-ban járt már író-olvasó találkozón Marosvásárhelyen, de ez alkalommal nem a szokásos beszélgetőműsorral állt ki zene-szaxofonbarátjával az érdeklődők elé, hanem saját műsorral, amivel két évtizede tesznek eleget különböző meghívásoknak. Ahogy az est végén lapunknak elmondták, nem hahniznak, előfordult, hogy egy évben csak egyszer léptek fel, más évben többször is. A magyar nyelvterületen kívül Németországban jártak még, ahol Esterházy

Művészpáros. Esterházy Péter szövegei inspirálják Dés László improvizációs előadását

A szerző felvétele

saját műveit német nyelven tolmácsolta, Dés pedig ugyanúgy, mint most, zenei bravúrokkal kísérte.

„Mindenki érezze jól magát, lazuljon el, a ma este az irodalomé” – vezette be Esterházyt Kovács András Ferenc. A szerző a 20 évvel ezelőtt írt *Hrabal könyve* című művéből, az *Esti Kornél novelláiból* és a *Harmonia Caelestisből* olvasott fel. Egy-egy

novella, vagy regényrészlet között Dés László, a felolvasott írás hangulatához illő zenadarabot adott elő. „En is Péterrel egyszerre olvasom az írást, hogy semmi ne terelje el a figyelmemet a szövegről. Közben pedig azon gondolkodom, mit improvizáljak” – mondta az előadás végén az ÚMSZ-nek Dés László, aki azt is elárulta, hogy korábban is lelkes olvasója volt Esterházy

háznak, de amióta, húsz éve együtt lépnek fel, azóta még na-gyobb figyelemmel olvasa barátja írásait.

Esterházy elismerően szövegezték a marosvásárhelyi fogadtatásról, mint mondta, „finom közönség” gyűlt össze, akik azonnal reagáltak felolvasott írásainak hangulataira, poénjaira, nevettek, vagy mélyen hallgattak, ahogy az írás éppen megkívánta. ◀

Fotókkal a művészetért

Kánya Gyöngyvér, Budapest

▶ „Az a tény, hogy a Román Kultúra napja – január 15 – csak egy héttel előzi meg a Magyar Kultúra Napját – január 22 – adta azt az ötletet, hogy immár negyedik alkalommal szervezzem meg a Világban Élő Román és Magyar Fotóművészek Nemzetközi Kiállítását, összekötve a két ország kulturális napját” – fogalmazott lapunknak Tóth István, a Romániai Fotóművészek Szövetségének elnöke, a tárlat keddi esti, budapesti megnyitóján. A román és magyar fotóművészek negyedik nemzetközi szalonjára a tél témájában Amerikától Ausztráliáig összesen 1400 pályamű érkezett, melyekből hosszas válogatás után 297 munkát választott ki az öttágú nemzetközi zsűri. „Ezeket aztán négyfelé osztottuk, csak egy része, összesen nyolcvan, a telet bemutató kép látható Magyarországon, a többi a nagyváradi Euro Foto Art Galériába, a Kolozsvári Központi Egyetemre és a bukaresti Magyar Kulturális Intézetbe került, itt csak

pénteken lesz a megnyitó” – részletezte Tóth. A Romániai Fotóművészek Szövetségének elnökén kívül azonban a budapesti Hagyományok Háza vezetősége is jónak látta a Magyar Kultúra Napján megnyitni a kolozsvári Erdélyi Néprajzi Múzeummal közösen rendezett hiánypótló fotókiállítást. A walesi származású festőművész William Albert Dennis Galloway fényképeit bemutató kiállítás a látogatók megismerhetik az erdélyi falvak hagyományos világát. A tél nyolcvan arca és az erdélyi falvak világa így tehát ugyanazon apropóbiól, csak éppen más helyszínen tárul a nagyközönség elé. A kolozsvári Erdélyi Néprajzi Múzeum birtokában lévő Galloway-hagyaték anyagából *Zene, tánc, szokás – egy angol fotográfus szemével* címmel a Hagyományok Háza rendez decemberig látogatható kiállítást, míg ha hóra, jégre, annak szépségére és pusztító erejére, s az abban küszködő emberre vagyunk kíváncsiak a budapesti Román Kulturális Intézet a megfelelő választás. ◀

A román és magyar fotóművészek szalonjára 1400 pályamű érkezett

Kulturális központtervek

Fleischer Hilda

▶ „Mindenképp szükség van arra, hogy Erdély központjában létrejöjjön egy olyan hely, amely lehetőséget ad arra, hogy történelmi múzeum, kortárs művészeti, illetve népművészeti múzeum egy helyen fogja át a magyar kulturális örökség sok helyen felhalmozódott értékeit” – nyilatkozta lapunknak Takács Csaba. Az RMDSZ huszadik születésnapjának kolozsvári ünnepségén elhangzott bejelentés kapcsán – miszerint a Kós Károly Akadémia Alapítvány és a Minerva Művelődési Egyesület közreműködésével egy Erdélyi Magyar Kulturális Központ létrehozását tervezik – az RMDSZ egyik alapítóját, volt ügyvezető elnökét kerdeztük.

„Egy egyetemi központ számára nélkülözhetetlen egy ehhez hasonló, folyamatosan kutatásokra, képzésekre lehetőséget nyújtó központ” – fogalmazott Takács Csaba. Elmondta, azáltal, hogy a Minerva Művelődési Egyesület több ingatlanja – a szövetség segítségével –, lassan a visszaszolgáltatás szakaszába kerül, a kulturális központ épületének kérdése is megoldódott, s bár a visszaszolgáltatási folyamat még nem zárult le teljesen, a konkrét fejlesztési tervek már elkezdődtek.

A kolozsvári Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézetnek is helyet adó, Brassai Sámuel utcai ingatlanba költöző központra, megálmo-

Takács Csaba

Fotó: archív

dói több forrásból szándékoznak pénzt előteremteni. „Elsőször is állami költségvetésből, egészen pontosan a kisebbségi tanács beruházásokra szánt kereteiből várnak támogatást, de a központnak európai uniós finanszírozási dimenziói is vannak” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Takács, a Communitas Alapítvány elnökeként is.

„Nyilván, egy gazdasági krízissel küzdő országtól nehéz ilyesmiket elvárni, de természetesen kutatásokra, képzésekre lehetőséget nyújtó központ” – fogalmazott Takács Csaba. Emellett én őszintén hiszek abban, hogy mind szervezési, mind szakmai kapacitásunk megvan arra, hogy a pénzügyi kezet biztosítani tudjuk a központ számára” – fogalmazott lapunknak Takács Csaba.

Az Erdélyi Magyar Kulturális Központot egyébként a Minerva Művelődési Egyesület mellett, a már bejegyzett Kós Károly Akadémia Alapítvány is fogja gondozni. „A Kós Károly Akadémia Alapítvány a kulturális központ menedzsmantjét

fogja ellátni, illetve tartalommal tölti majd fel a különböző jellegű tevékenységeinket” – magyarázta az RMDSZ egykori ügyvezető elnöke.

Tibori Szabó Zoltán, a *Szabadság* napilapot kiadó Minerva Egyesület elnöke a terv kapcsán a *Krónika* napilap tegnapi lapszámában elmondta: a kulturális központ gazdasági alapját a Minerva által visszaigényelt és részben visszakapott belvárosi ingatlan jelenti – a még állami tulajdonban levő épület visszaszolgáltatása már folyamatban van. Kántor Lajos szintén a *Krónika*nak úgy nyilatkozott, a helyszín megfelel a célnak, hiszen elég terület áll rendelkezésre, viszont a központ kialakításához várhatóan sok pénz kell majd befektetni.

A napilap megkeresésére Tibori Szabó Zoltán és Lakatos András, az RMDSZ oktatásért felelős ügyvezető elnöke egybehangzóan úgy nyilatkozott, egyelőre csak a kulturális központ alapkonceptiójával készültek el – eddig ugyanis az alapítvány alapszabályán dolgoztak, beszerezték a bejegyzéshez elengedhetetlenül szükséges okiratokat, és eldöntötték, milyen ingatlan ad majd helyet az új intézménynek. „Hogy tulajdonképpen miben áll majd az Erdélyi Magyar Kulturális Központ tevékenysége, később döntenek el a Kós Károly Akadémia Alapítvány és a Minerva Művelődési Egyesület vezetői” – teszi hozzá a *Krónika*. ◀

Digitalizált legendavilág

Székelyföldi mondák és legendák digitalizálását, illetve érintőképernyős térképen való rögzítését kezdte el egy székelyudvarhelyi vállalkozó. A projekt első fázisában a több mint 140 történet egyelőre nyomtatott térkép formájában jelenik meg.

A digitális legendatérkép látványtervének minusz-huszedik verziója

F. I.

Egy székelyudvarhelyi székelyhelyű, dokumentum-, riport-, és reklámfilmeket forgató produkciós stúdió nemrégiben közel 40 ezer eurós projektet indított el, melynek célja a székelyföldi monda- és legendavilág történeteinek felidézése, gyerekekkel (de nem csak) való megismertetése, és persze a turizmus fejlesztése. „Egy gyerekkori álmom valósult meg. Most már mindenki megismerheti a mondáinkat, legendá-

inkat, melyek a képes, interaktív térképpel még szerethetőbbek lesznek. És amellett, hogy értéket mentünk, a digitális platformmal ismereteket is terjesztünk” – mondta lapunknak a székelyföldi mondák és legendák digitalizálását, illetve érintőképernyős térképen való rögzítését megcélzó projekt ötletgazdája, Fazakas Szabolcs. Majd hozzátette: „kezdtem csupán negyven legendát akartunk digitalizálni, de aztán

rájöttünk, hogy tágítanunk kell a kört”. Mint megtudtuk, a munkálatok költségeit részben a Szülőföld Alap, a Verestóy Attila Alapítvány, az Eurotrans és Hargita Megye Tanácsa támogatta, utóbbi főként a projekt turisztikai részét, a legendaútvonalakat üdvözlötte.

„Ezt a legenda-projektet összekötnénk a már meglévő www.iranytu.ro honlapunkkal, és így bárki kialakíthatja saját legen-

da- és mondaútvonalát. Az oldalra a panziók elérhetőségei is felkerülnek, így minden adott lesz a túrázashoz. És hogy teljes legyen a kép, a legenda és mondatérkép online kiadását is tervezzük, mely a már levédett www.legendarium.ro honlapon lesz elérhető” – magyarázta lapunknak Fazakas Szabolcs. A projekt ötletgazdája elmondta, hogy ez a honlap legendagyűjtő helyként fog működni, hisz ide felkerülnek majd azok a népköltészeti alkotások, melyek valamilyen oknál fogva kimaradtak a gyűjtésből. Egyelőre azonban még nem vonulnak digitális platformra. „Hamarosan, amint befejeződik a rajzolás, A0-ás méretű térképek, illetve kézikönyvek nyomtatását kezdjük el, melyekből minden székelyföldi iskolába juttatnánk” – részletezte terveit az ötletgazda. A turisztikai intézményekben elhelyezett érintőképernyős térképről – melyhez hasonló kiserletit jelleggel korábban felállítottak a fővárosban, az Otopeni reptéren – megtudtuk, hogy ezeken audiovizuális anyagot is lejtástanának. „Olyan flash-alapú tartalom feltöltését tervezzük ezekre, melyek felelevenítik a mondák és legendák világát” – magyarázta az ÚMSZ-nek Fazakas. ◀

Száz szó

A brit fiatalok beszélgetéseikben mindössze 800 szót használnak, holott Shakespeare nyelvének körülbelül 40–50 ezer szavát kellene aktívan mozgatniuk mindennapi élethelyzeteikben. Sajnálkozhatunk azon, hogy butulnak a lordok fiai, de örülhetünk annak, hogy ezután elég lesz 800 angol szót ismerni, és a hutuktól a pápuáig mindenki fel fogunk tudni beszélgetni. Nem lesz több félreértés, tehát nem lesz több konfliktus, így háború sem. A diplomácia is neten zajlik majd. A kínai külügyminiszter orosz kollégájának küldd egy számjlit meg egy „Hi5”-meghívót. Az megérti, nem lesz dühös, és nem atomrakétával válaszol majd, és a magyarok meg a románok is kiegyeznek a táblák nyelvén: „NO SMOKING!”.

p(r)ier

Postafiók

Áldott a kéz...

Van annál nagyobb öröm, mint a szükségget szenvedő embertársainkon segíteni, vele jól tenni, az Istenben és emberben való hitét, életreményét visszaadni? (...) Betegként, amikor a kór beszűkíti a lehetőségeinket, magunk is kétségbeesve keressük azt a megmentő kezét, amely felénk nyúlhat, amely visszaadhat családjunknak, hivatásunknak, esélyt adhat az életünk folytatásához. Azelőtt de sokszor lázongtunk! De sokszor mondtuk azt, hogy mily gonosz a világ, mennyire rossz az emberek! (...)

Miért van az, hogy a jócselekedet, az egymásra figyelés, a segítőkészség észrevétlen marad? Aztán eljön az idő, amikor a hangsúly jobb irányba tolódik, amikor a világ sok apróbb-nagyobb baja eltörlül amellelt, amit mi érzünk. 14 évvel ezelőtt valami rendellenességet éreztem, nehéz a légzés, kevés a levegő, véres köpet. A diagnózis lesújtó volt: daganat a tüdőben. Megkezdődött a kálvária, egyik kórházba be, a másikkól ki, míg a fővárosi klinikán közölték, hogy nem vállalják a műtétet. A főlem hajló tekintetekben fürkésztem a jövőt. De van-e ilyenkor jövő? Igen: a hit és a Mindenható irányító keze megsegített. Az akkor még létező „Segítő Jobb Alapítvány” révén jutottam el a Debreceni Orvostudományi Egyetem klinikájára, ahol dr. Incze Dénes professzor vállalta a súlyos műtétet. A lábadozás alatt, azt követően joggal éreztem: egy új születés kegyelmi ajándékában részesültem. Emberi méltósággal rendelkező a Mindenható által megáldott kéz, amely ezt az élményt, életesélyt visszaadta nekem. (...)

Majd újabb baj, újabb kór csökkentette az erőt. Csak nem a régi betegség tört újra rám? Vizsgálatok, analizisek sora után kimondatott: a szív működésében támadtak gondok, a véráramlást irányító billentyű elgyengült, leszűkül, cserére szorul. Nincs kiút: újra az operációs asztalra kell feküdni. (...)

Gondterhelten hosszú hetek során, reménykedve kutattam, kerestem, hogy hol az a kéz, amely arra vállalkozna, hogy újból megmentsen életemet? Íme újból ismételt tapasztalhattam a Mindenható és az emberek segítő készségét. Annak köszönhetően szereztem tudomást a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem és a Debreceni Orvostudományi Egyetem közti együttműködés kinalta lehetőségéről. Dr. Galajda Zoltán debreceni szívsebészprofesszor vállalta, hogy a marosvásárhelyi szakorvosokkal együttműködésben elvégzi az életmentő operációt. Áldott a kéz, amely a bonyolult műveletet sikerrel véghezvitte. Általa ismét újjászülehettem, ismét visszatérhettem családom körébe. Nem hinném, hogy valaha is kapok, vagy kaphatnék ennél értékesebb, nagyobb karácsonyi ajándékot!

Timár József,
Szatmárnémeti

Médiagnózis

Új média-Raszputyin

Lehet, hogy az Oroszország iránti vonzódással magyarázható, de a szociáldemokraták tévévitában és államfőválasztásokban egyaránt alulmaradt Mircea Geoanája által elindított „lila láng”-os médiaörület a modern Raszputyinként is emlegetett Anatoly Mikhailovich Kaszpirovsky orosz parafenomént juttatja az eszembe. Az Ukrajnában született extraszenzú vélemény szerint minden idők egyik legnagyobb médiaszárjának tekinthető, akinek tévécsatornák által közvetített (gyógyító) szeánszszorozatát, mely 1989. október 9-én startolt, milliók követték lélegzet-visszafogva. Mindenképp újdonság volt akkoriban, a pártvezetők végeérhetetlen szónoklataival és a 110 százalékos terméstről történő beszámolókkal tarkított televíziós műsorok után. Amint az a médiaszárrok esetében számos alkalommal

lenni szokott, 1993-ban átevezett a politika ingoványos vizeire. Csak itthonról lásd például Andrei Gheorghie tévés személyiség pénzügyminisztériumi állását, vagy Oliviero Toscani olasz sztárfotográfus legújabb bejelentését, miszerint ringbe száll a közép-olaszországi régió elnöki posztjára. És ne feledjük az örök klasszikust Arnold Schwarzeneggert, aki szintén a tévéképernyőkről, illetve a mozivásznakról költözött Kalifornia kormányzó székébe, vagy ha már Amerikánál tartunk, Ronald Reagan esetét se hagyjuk ki, aki szintén korának médiaszárja, felkapott színész volt, és a médiában szerzett imázsának kihasználásával lett az Egyesült Államok elnöke. Jó bornak nem kell cégér – mondja a közmondás, tehát jó politikus nem kellene feltétlenül ismert, kis- és nagyközönség-ke-

renc legyen, de jelenünkben többet számít a sajtóimázs, mint a tényleges, a közösség érdekében kifejtett politikusi tevékenység. Ez áll Kaszpirovsky parafenomén-politikus úrra is, aki az Állami Duma után az Egyesült Államokat célozta meg, kevés sikerrel, így 2005-ben (állítólag) Viktor Juscsenko ukrán elnök választási kampányában lépett fel, és (állítólag) tévén keresztül megvalósított tömeghipnózissal szavazók százait vette rá, hogy Juscsenko neve mellé tésék a pecsétet. A választás sikerrel járt – hiába: posztkommunista országban az állampolgárok fokozottan érzékenyek a médiára, de Juscsenko megmérgezését már nem tudta kivédeni az extraszenzoriális képességeivel, ezért rövid időre ismertségének előnyeit kihasználva, kivonult a köztudatból. A gazdasági válság azonban újból működés-

re készítette, az NTV nevű orosz csatorna „megbízásából” paranormális jelenségeket kutat. Úgy tűnik, hogy megjelenésén felbuzdulva a balkánon is megjelent a parafenomén képességekkel rendelkező parapszichológusok és távgyógyítók armadája (legalábbis erre következtethetünk Mircea Geoană és felesége bejelentéséből). De állunk elébük. Mi már rég fel vagyunk készülve a parafenomenálisra. Jöhet akármilyen. A hazai médiánk mindent képes befogadni, és azt úgy alakítani, hogy a rating-, illetve példányszám a lehető legmagasabb legyen. Cancan, Click, ötórás hírek... Egy pici parafenomenológia és tömeghipnózis hátha felrázná ezt az olcsó szexbotrányokkal és buda politikai demagógiával fűszerezett szenzációhajhászatot.

Farkas István

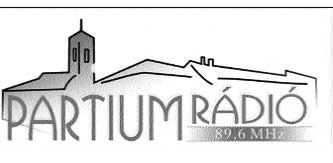
Magyar filmek, reggelig

Kánya Gyöngyvér, Budapest

Ingyenes mozizásra várja a magyar filmekre éhes közönséget az Uránia Nemzeti Filmszínház Budapesten, a Magyar Kultúra Napja alkalmából. A péntek délután négy órától szombat reggel közel hét óráig tartó vetítéseken az előző évi magyar filmtermés legsikeresebb darabjai kerülnek terítékre. A filmárdatban helyet kapott a Marian Cozma emlékére készült *Szíven szúrt ország*, a csángók világába kalauzoló *Vadlány – Boszorkánykór* és a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház művészeinek

Váta Lórándnak főszereplésével készült *Tréfa* című film is. „Az Uránia 2003-ban hirdette meg először az ingyenes éjszakai mozizást, ami hatalmas élmény volt, mert nem készültünk fel az óriási érdeklődésre. Csak kapkodtuk a fejünket és csodálkoztunk, hogy nem férnek be a moziba az emberek” – elevenítette fel lapunknak a kezdeteket Bakos Edit, az Uránia Nemzeti Filmszínház igazgatója. A hatalmas tolongás elkerülése érdekében öt éve taktikát váltottak a szervezők, így most már telefonos helyfoglalás után vehetőek át a mozi pénztárában a jegyek, szigorúan

ma este nyolc óráig. „Természetesen, mint minden évben, idén is a kistermeinkbe percek alatt elfogytak a jegyek, de ettől függetlenül mindenkit szeretettel várunk, hiszen a kistermek műsora az előtérben a plazmatévéken, a díszterem műsora pedig a mozi kávéházában is megtekinthető lesz” – mondta az ÚMSZ-nek az igazgató. A hajdanában csak „éjszakai mozizásként” meghirdetett rendezvény most már tizenöt órás „megamozizással” bővült, létrejöttéért pedig a forgalmazókat illeti köszönet, akik a Magyar Kultúra Napja tiszteletére lemondanak kölcsöndíjukról. ◀

PÉNTEK

2010. január 22.

A nap filmjei

DUNA Televízió, 20.00

Az eltűszentett birodalom

Élt egyszer egy gonosz és ostoba király. A birodalom félt a királytól, a király a birodalomtól. Katonák vigyázták éjjel-nappalát. Akik kihívták haragját, azokat feneketlen kútba dobták. A rettegő király különös törvényt hozott. Aki nem mondta, hogy "adjonisten, egészségére!", amikor eltűszentette magát, halállal lakolt. Rábukkant arra, aki még a királytól sem fél: egy szegény juhászra.

Prima TV, 20.30

Beverly Hills-i zsaru

Axel Foley olyan rendőr, aki mindig bajba keveredik, állandóan összetűzésbe kerül a főnökével. A főnök legfőbb az, hogy a zsaru soha sem tartja magát a kiadott utasításokhoz, hanem saját elképzelései szerint végzi dolgát. Igaz, így is sikeresen! Egy napon megölik az egyik legrégebbi barátját a Los Angeles-i Beverly Hillsben. Foley pedig nem tehet mást, odarepül és elkezd a nyomozást.

TV2, 22.20

Gyilkos donor

Frank Connor, a sikeres nyomozó élete legsúlyosabb ügye előtt áll: beteg kislányt kell megmentenie, akinek csontvelő-átültetésre van szüksége az életben maradáshoz. Hosszú keresés után rátalálnak a donorra, aki nem más, mint Peter McCabe, a szigorúan őrzött sorozatgyilkos. Frank rábeszéli feleségét a rab átszállítására, ám McCabe kihasználja a helyzetet és megszökök, vérfürdőt hagyva maga után.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.40 8 és fél 10.00 Napközben 11.00 Hírek 12.00 Hírek 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.00 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Egy az Isten! 15.05 Arcvonalok 15.35 Tér-idő 16.00 Közletről 16.45 Hétköznapi tudomány 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.05 Sportvilág 20.25 Tettlen ért szavak 20.50 Jó éjszaka! 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történései 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

BUKARESTI RÁDIÓ magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás, Művelődési hírek, Vendégségben a Marosvásárhelyi Rádió 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Hírnegyedóra, Délutáni váltás 16.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság - tájékoztató műsor, Fogadó óra 17.15 Élő muzsika 17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek, rendezvényajánló, műsorismertetés 16.15 Mozgástér 17.00 Nap-óra 17.30 Nóták 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Térkép - Reggel 9.40 Heuréka! Megtaláltam! 10.10 Carlo és vendégei 10.40 Filmes Műhely (ism.) 11.30 Család barát 12.30 Kíváncsgosár 15.00 Híradó 15.10 Kikötő - Friss 15.25 Divathét (életmód-magazin) 15.50 Viaszfigurák és gondolatok 16.00 Mi vagyunk az unió 16.50 Beavatás 17.35 Kikötő - Kulturális magazin 18.00 Állomás (magyar filmsor.) 18.30 Térkép 19.00 Híróra, Sport, Időjárás-jelentés 19.30 Mese 20.00 Az eltűszentett birodalom (magyar mesef.) 21.20 Indexre téve (magyar dokumentumf.) 22.20 Tuti Tippek - Reklámport 22.25 Híradó, Sport, Váltó 22.50 Rejtekhely (magyar tévéf.) 23.40 Makra (filmdráma) 1.20 Kikötő (ism.) 1.55 Vers 2.05 Himnusz

TVR 1

7.00 Hírek, Sport, Időjárásjelentés 7.30 A vadló (anim. film) 8.00 Ébresztő 9.00 Hírek, sport 9.15 Ébresztő 10.10 Danutz Srl. 11.00 Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010 11.15 Danutz Srl. 12.30 Előtte és utána 12.50 Vihar a palotában (filmsor.) 14.00 Hírek, sport, időjárás 14.45 Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010 14.50 Szerelmek a képernyők mögött 15.00 A parlamenti pártok fóruma 15.30 Jegesmedve fogház (angol dokfilm) 16.30 Közletről hozzád 17.00 Különleges állatok 17.50 Olimpiai magazin 18.25 Vihar a palotában (filmsor.) 19.40 Sport 20.00 Hírek, időjárás-jelentés 21.10 Maria Tanase Fesztivál 23.00 CSI: A helyszínelők (filmsor.) 23.55 Téli Olimpiai Játékok - Vancouver 2010 0.00 Hírek

VIASAT 3

10.05 Halálbiztos diagnózis 10.55 Gyilkos sorok 11.45 Smallville 12.35 Jóbarátok 13.25 Nagy házalakítás 14.15 Meztelenül is szép vagyok! 15.10 Nyomtalanul 16.00 Nyomtalanul 16.50 Miami helyszínelők 17.40 Jóbarátok 18.35 A nagy házalakítás 19.20 Meztelenül is szép vagyok! 20.15 Két pasi - meg egy kicsi 21.30 Miami helyszínelők 22.20 A sebezhetetlen

m1

6.20 Hajnali gondolatok (ism.) 6.50 Ma Reggel 10.00 A Palota (angol drámasorozat) 10.50 Nappali 13.00 Déli harangszó 13.01 Híróra 13.15 Időjárás-jelentés, Sport hírek 13.25 Kárpát Expressz 13.55 Szomszédok (magyar tévéfilm sor.) 14.30 Körzeti magazin 15.30 Ez történt Ma reggel 17.25 Körzeti híradó 17.35 Hírek 17.45 Teadélután 18.35 McLeod lányai (auszt. kalandfilmsor.) 19.25 A palota ékköve (dél-kor. filmsor.) 20.30 Híradó este 20.50 Sport hírek 20.55 Időjárás-jelentés 21.00 Telesport - Műkorcsolya Európa-bajnokság 2010 23.00 Az Este - Péntek 23.25 Prizma 23.40 Hírek - Időjárás-jelentés 23.50 Teadélután (ism.) 0.40 Nappali (ism.) 2.45 Prizma (ism.) 3.00 Emberek és egerek 3.38 Műsorszünet

TVR 2

5.55 Hírek, Sport, időjárásjelentés 6.20 Teleshopping 7.00 Folklozműsor (ism.) 8.10 Anne (kanadai filmsor., ism.) 9.50 Világutazó 10.10 Szórakoztató műsor 11.30 Hírek, Sport, időjárásjelentés 12.00 Berlin, Berlin (filmsor., ism.) 12.30 Hírek, Sport, időjárásjelentés 12.45 Folklozműsor 13.45 Teleshopping 14.30 Utópia 15.00 Műkorcsolya Európa Bajnokság 17.15 Euronews 17.30 Férfi kosárlabda: CSU Ploiesti - SCM CSU Craiova 19.30 Jamie (angol sorozat) 20.00 Műkorcsolya Európa Bajnokság 22.00 Hírek, Sport, időjárásjelentés (show intal) 23.00 Paranormális 0.10 Tökéletes áldozat (amerikai-mexikói akciófilm, 1997) 1.45 Fele/más (amerikai thriller, 1995, ism.) 3.30 Szórakoztató műsor (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Sport.ro Hírek 10.05 Információ 12.05 Külön kiadás 13.00 Sport.ro Hírek 13.05 Fogadás a félelemmel 14.00 Sport Hírek 15.00 Külön kiadás 16.00 BoxBuster: Ortiz - Maidana 17.00 Sport.ro Hírek 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 Információ 20.00 American Gladiators 21.00 Wrestling RAW 23.00 Starbucks 0.00 Póker Világajnokság 2.00 Hírek

m2

6.20 Hajnali gondolatok 6.50 Ma Reggel 10.00 Hrvatska kronika 10.25 Ecranul nostru 10.50 English 4 You 11.20 Nyugat - A vetélkedő 12.05 ARCoépítka 12.30 Átjáró 13.01 Híróra 13.16 Időjárás-jelentés 13.29 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Arborétumok, gyűjteményes kertek 15.40 Szabadlábban Erdélyben 16.10 Magyarország nemzeti parkjai 16.35 Magyar bulizene 17.30 Pörög az élet! 17.55 Sophie - a nem kívánt jegyesség 18.20 Színes városok 18.50 Ez történt Ma Reggel 20.35 Marci 21.00 Híradó este 21.20 Sport hírek 21.23 Időjárás-jelentés 21.25 Therese nővér.com (francia film) 22.20 Arkangyal (thriller) 23.05 Döglött aknák (színházi felv.) 1.15 Világokon át 2.05 Telesport - Közvetítés Tallinból

PRO TV

4.00 Románia, szeretlek - kulturális magazinműsor (ism.) 6.00 Happy Hour (ism.) 7.00 ProTv hírek, sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Csoda a hegyen (amerikai filmdráma, 2000, ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsorozat) 13.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 14.00 A szépségkirálynő halála (amerikai krimi, 1997) 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai filmsorozat) 17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 17.45 Happy Hour 19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Emelt fővel (amerikai thriller, 2004)

23.15 13 kísértet (amerikai-kanadai thriller, 2001) 0.00 A Földlakók nemi élete (amerikai sci-fi vígjáték, 1999) 1.30 Emelt fővel (amerikai thriller, 2004, ism.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 Reggeli - Ébresztőshow 11.10 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.15 06-91-33-55-33 - Hívjon! Játsszon! Nyerjen! 14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel 15.30 Dallas: Jockey visszatér (am. filmdráma) 17.15 Rubi, az elbűvölő szörnyeteg (filmsor.) 18.20 Mónika - A kibeszélőshow (talk show) 19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás 20.05 A Széf - Ki viheti el a milliókat? 21.05 Fókusz - Köszölgálati magazin 21.40 Barátok közt (magyar tévéfilm sor.) 22.20 New York-i helyszínelők (am.-kan. sor.) 23.15 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.) Utána: RTL-hírek 1.25 Reflektor - Sztár-magazin 1.40 ittHON - Belföldi utazási magazin 2.00 Odaát (akciófilmsor.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés - Vlad Ionescu és Mihaela Calin 8.00 Jó reggelt Razvan! és Danival 10.00 Sajtószemle Mircea Badeavall 11.00 Lassie (filmsor.) 12.00 A szerelem talizmánja (orosz sor.) 13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés - Simona Gherge 14.00 Túl gazdag - Doris Duke titkos élete (amerikai minisorozat) 16.00 Híradó, Sport, időjárás 17.00 Közvetlen hozzáférés Madalin Ionescuval 19.00 Híradó, Sport, időjárás - Alessandra Stoicescu és Lucian Mandruta 20.30 Gyilkos félállásban (amerikai-hongkongi akciófilm, 1998)

22.30 A leszámolás napja (amerikai akciófilm, 1998) 0.15 Hellraiser (angol horror, 1987) 2.00 Gyilkos félállásban (kopr. akciófilm, 1998, ism.)

TV2 TV 2

7.00 Alexandra Pódium (ism.) 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz 11.15 Teleshop 12.30 Winnetou és barátja, Old Firehand (western) 14.15 Kvízió 15.15 Charly, majom a családban (német filmsor.) 16.15 Szentek kórháza (auszt. filmsor.) 17.20 Bűbájos boszorkák (am. tévéfilm sor.) 18.20 Joshi Bharat (talk show) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Hal a tortán - Teljes gőzzel 21.15 Jóban Rosszban (magyar tévéfilm sor.) 21.45 Jóban Rosszban (magyar tévéfilm sor.) 22.20 Gyilkos donor (am. akcióf.) Közben. Kenőrsorolás 0.15 Jericho (am. filmsor.) 1.10 Tények Este - Hírműsor 1.40 Csillagkapu (am. filmsor.) 2.35 Csillagkapu (am. filmsor.) 3.25 Műsorszünet

PRIMA TV

7.00 Kandikamera (ism.) 7.30 Viharsólyom (amerikai filmsor.) 8.20 Sport Florentínával 8.30 Teleshopping 9.00 Kandikamera 9.30 Haláli hullák (vígjátéksorozat, ism.) 10.30 A második legjobb dolog (amerikai romantikus vígjáték, 2000, ism.) 12.30 Teleshopping 13.00 Kandikamera 13.30 Teleshopping 14.00 Medium (amerikai filmsor.) 15.00 Haláli hullák (kanadai-amerikai vígjátéksorozat) 16.00 Chris és a csodaautó (amerikai filmdráma, 2003)

18.00 Hírek, időjárás 19.00 Sport 19.30 A cseresznye a tortán (reality show) 20.30 Beverly Hills-i zsaru (am. akció-vígjáték, 1984) 22.30 Kínai csapás (amerikai-hongkongi akciófilm, 2000) 0.30 Kalifornia (sor.) 1.30 Hírek, időjárás

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzárta (ism.) 8.00 Híradó Friss napi információk 9.05 Rájátszás (ism.) 10.05 GyógyHír (ism.) Egészségügyi magazin 10.30 Felfedező (ism.) 11.05 Kő kövön 11.30 Soroló (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat 14.05 Lapzárta (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Zöld övezet (ism.) 15.30 Iskolapédia (ism.) 16.05 BBC Reporters (ism.) BBC riportműsora 16.30 Panaszkönyv (ism.) 17.05 Keresztmetszet (ism.) 18.00 Híradó 18.35 Európai híradó 19.05 Értéktelenség más-ként 19.30 BBC Hard Talk 20.00 Híradó 21.05 Péntek 8 Mondatvadászat 22.00 Híradó 22.30 Célpont Oknyomozó riportműsor 23.05 Civil kaszinó - Hűsbavagó kérdések 0.05 Péntek 8 (ism.)

DISCOVERY

7.00 Amcsi motorok - Iowa Bureau Farm motor 8.00 Végzetes másodpercek 9.00 Hogyan készült? 10.00 Piszkos munkák - Madárköpet-szakértő 11.00 Miami Ink - A tetoválók 12.00 Iparkodjunk - Kamionok 13.00 Hogyan csinálják? - Motorfűrészek 14.00 Túlélés törvényei - Skócia

15.00 Állítólag... - Viz alá merülő autó 16.00 Hogyan készült? 17.00 Miami Ink - A tetoválók 18.00 Újjáépítők 19.00 A legnagyobb minden visz 20.00 A túlélés törvényei - Szahara 21.00 Hogyan készült? - Lázmérők 22.00 Katasztrófa: ahogy én láttam 22.30 Rács mögött külföldön 23.30 Juliana új arca 0.30 Futballhuligánok

KANAL D

6.45 Teleshopping 7.00 A szív dala (sorozat) 8.00 Kisasszonyok (filmsor.) 9.30 Teleshopping 10.00 Menyet anyának (show) 12.30 Hírek 13.00 Az ajaktól a szivedig (filmsor.) 15.00 Mondd menyibe kerül 16.00 Terefe Bahmuval (show) 18.30 D-Hírek 19.30 Menyet anyának (show) 22.30 Egyedülálló nő megosztaná (amerikai thriller, 1992) 0.30 Forró találgatás

HALLMARK

9.00 Kisvárosi gyilkosságok 11.00 Álom, és édes álom... (amerikai filmdráma) 13.00 McLeod lányai (sorozat) 14.00 McLeod lányai (sorozat) 15.00 Kisvárosi gyilkosságok 17.00 A jeggyűrű (amerikai rom. vígj.) 19.00 A Partiórség (auszt. filmsor.) 20.00 Nyughatatlan Jordan (amerikai krimisor.) 21.00 A médium (am. krimisor.) 22.00 Esküdt elenségek - Meggyalázott áldozatok

Január 21., csütörtök

Az év 4. hete, eltelt 21 nap, hátravan 344 nap

Ma **Ágnes** nevű olvasóinkat köszöntjük. Az Ágnes görög eredetű női név, a hagnosz szóból származik. Jelentése: szűzies, tiszta, szemérmes. Korábbi magyarázatok szerint a latin agnus (bárány) szóból ered. Holnap **Vince** napja van.

mon a sok csillagot? – Jól van, akkor viszlát, csillagom!

Recept

Lecsős palacsinta

Hozzávalók: 8 sós palacsinta, 8 dl lecsó, 6 tojás, 2 fej vörshagyma, 4 dl tejföl, 2 ek. olaj, cukor, pirospaprika, só.

Elkészítése: Az egyik fej hagymát nagyon apróra vágjuk, egy evőkanál olajban megpároljuk, majd pirospaprikával megszórjuk. Beleöntjük a lecsót, megsózzuk, és megpároljuk. Belekeverjük a tejfölt felét, a tojásokat, és ha szükséges, kevés cukorral édesítjük. Forráspontig melegítjük, majd megtöltjük a palacsintákat, és egyenként felgöngyöljük. A mártáshoz a másik hagymát apróra vágjuk, a maradék olajban megpároljuk, sóval, borssal, pirospaprikával ízesítjük. A maradék tejfőllel összekeverjük, és 4-5 percig főzzük. Tűzálló tálnál egymás mellé fektetjük a palacsintákat, a mártással leöntjük, és sütőben átsütjük.

Évforduló

• 1531-ben I. Ferdinánd király és Szapolyai János király képviselői három hónapra szóló fegyverszünetet kötöttek Visegrádon. Ez volt az ország három részre szakadásának első közjogi elismerése.

• 1941-ben született Plácido Domingo spanyol operadomingo.

Vicc

Leszerel a meleg katona, búcsút int az egyik tisztnek is:

– Viszlát, szépségem! Mire a tiszt felháborodottan:

– Mi az, hogy viszlát, szépségem?! Nem látja a vállat?

Gondolatjel

Visky István rovata

Az öregség akkor kezdődik, amikor elkezdjük fiatalnak érezni magunkat. A fiatalság ugyanis nem érzés, hanem állapot. A fiatalság egy mozgással, tervekkel és vágyakkal teli valóság, ami kitölti az ember szívét és elméjét, meghatározza cselekedeteit. A fiatalságban olyan erők rejlenek, amiket nem lehet érezni, csupán megtapasztal-

ni, benne élni. Aki fiatalnak érzi magát, az valamire képes, az valamiért érzi magát annak. A fiatalság sok mindennel rendelkezik, de nem érzi az időt. Ezért egyszerre több mindenbe is belevág, ereje kifogyhatatlannak tűnik. Amikor ez az állapot nem állandó, hanem csak megjelenik alkalmanként az életünkben, akkor már nyilvánvalóan valami másban élünk.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Jót is rosszat is tartogat a mai nap a Kosok számára. Az azonban, hogy az eseményeket hogyan élik meg, csak rajtuk múlik.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

A Bikák ma tele vannak érzésekkel, csak egy a baj, hogy ezek az érzések nagyon hullámzóak lehetnek.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Az Ikreknek ma zseniális ötleteik vannak. Bár mindig gyorsan forog az eszük, ma a szokásosnál talán kétszer is gyorsabban.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

A Rákoknak, ha problémáik vannak a társas kapcsolataikban, akkor ma könnyűszerrel rendezhetik azokat, hiszen remek társasági emberek.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Az Oroszlánok leaathatják a babérokat a munkahelyükön. A mostanáig kitűzött céljaikat lassan-lassan elérik, és ez jogos elégedettséggel tölti el őket.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

A Szűzek bármennyire is próbálják kivédeni, Amor nyíla ma mégis eltalálja őket. Egy új ismeretség során valaki nagy hatással lesz rájuk.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A Mérlegek ma próbáljanak meg otthon maradni, és ott elvégezni a dolgukat, mert az otthoni környezet megnyugtatója őket, és a legjobb formájukat tudják így hozni.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

A Skorpiók életében most nagy hangsúlyt kapnak az érzelmek. Bár ők nem szeretik kiadni magukat semmilyen szinten, most talán mégis ez a legcélravezetőbb.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

A Nyilasok ma váratlan pénzhez jutnak, meghozza az őseiktől. Ez éppen jókor jött, mert elég zűrösen alakulnak mostanában az anyagi dolgaik.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

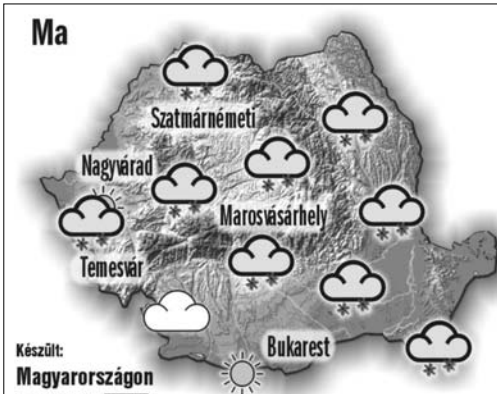
A Bakokat ma átjárja a szerelem érzése, és ettől igazán tündöklők. A kedvük is jó, és ezt mindenki észreveszi körülöttük.

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A Vízöntők ma próbálják meg felderíteni a tudatalattijukat, mert ott megtalálhatják a megoldást az anyagi válságra, ami mostanában fenyegeti őket.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

A Halak ma nagyon jól érzik magukat bármerre is járnak, mert mindenhol barátok veszik körül őket. Így aztán nagyon kellemesen és gyorsan telik a nap.

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Eleinte túlnyomóan borult lesz az ég, majd felszakadozik, csökken a felhőzet, és délután már többfelé kisüt a nap. Eleinte többfelé, később inkább csak Erdélyben várható havazás, hózápor.

A következő napok időjárása

Eleinte még hosszabb-rövidebb időszakokra kisüt a nap, majd többnyire felhős idő várható.

Eleinte keleten még gyakran lesz erősen felhős az ég, majd ott is sok lesz a napsütés.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	felhős idő hózáporokkal	2°C	-4°C
Brassó	borongós idő havazással	-5°C	-9°C
Bukarest	borongós idő havazással	-4°C	-8°C
Csiksereda	borongós idő havazással	-5°C	-9°C
Kolozsvár	borongós idő havazással	-1°C	-4°C
Marosvásárhely	borongós idő havazással	-1°C	-5°C
Nagyvárád	borongós idő havazással	1°C	-2°C
Szatmárnémeti	borongós idő havazással	1°C	-4°C
Temesvár	felhős idő hózáporokkal	2°C	-4°C

Alapos feleség

Horváth István

***	ALIG HALLHATÓ	BOGÁNCSELE NOVENY	AJTÓBAN ALL!	GUNS... ROSES; AXL ROSE EGYÜTTÉSE	NÉMET ALAJOS	HUROKBAN VÉGZŐDŐ KÖTEL	KOLBÁSZDARABI	POLITIKAI PÁRT NÉZETEINEK EGYSEGE	... MAY; NÉMET ÍRÓ
VIRRAD									
IDEGEN MŰVÉSZET				FOCIHOZ KELL CSILLAPODÓ					
LITVÁN AUTÓJEL			KOSZINUSZ (RÓV.) SZIKRÁT PATTANT				NÉMET Ó	HÍRES BOHÓC VOLT	
FINOMABBÁ KIMŰVEL									
***	FÉNYESÍT								FILMRENDEZŐ (GYULA)
KIFEJEZI UNALMÁT	ALVÁS KÖZBEN LÁTJUK				HALÁSZ FÉMJE				
KOLBÁSZFAJTA					SÁMUEL A BIBLIÁBAN		RABSÁG JELKEPE		
HIBÁZTATÁS							HAVAS SPORT		SZÁMBESZÉD
EZ IS A GAZDASÁG ÁGA									FOSZFOR VEGYJELE

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó: 013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László

Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás

Vezető publicista: Ágoston Hugó

Főmunkatársak: Biró Béla, Lokodi Imre, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők: Moldován Árpád Zsolt (Aktuális), Bogdán Tibor (Hátér), Darvas Beáta (Kultúra), Nagy Vajda Zsuzsanna (Gazdaság), Turós-Jakab László, Vásárhelyi-Nyemec Réka (Sport), Farkas István (Média), Orosz Anna (Életmód), Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők: Osváth Annamária, Szász Pólika

Tudósítók: Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0770-101571 (Nagyvárád), Horváth István – 0788-822442 (Csiksereda), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Csibi Márta – 0749-462069 (Gyergyószentmiklós), Kánya Gyöngyvér – +36 20 532 8751 (Budapest), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Képszerkesztő: Tofán Levente

Grafikus: Horváth István

Tördelőszerkesztők: Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Adminisztrációs igazgató: Szentiványi Márta

Terjesztési menedzser: Bérés Attila – 0788-318353

Területi megbízottak: Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Gyurka Lajos – 0788-488740 (Harghita), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos: Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandát postál) közvetlenül a szerkesztőségnél és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

Sláger Rádióna
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei,
a ma legfrissebb hírei

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIO
98.9 FM

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

Kolozsvári radio
95,6 MHz
908, 1583 kHz
Prima Rádióna
87,9 MHz

r.a.d.i.o
88 f M

Közel a magyar bravúrhoz

Kézilabda

Turós-Jakab László

► Remek játékkal harcolta ki a nagyon értékes döntetlent az olimpiai és vb-címvédő franciák ellen a magyar férfi kézilabda-válogatott az ausztriai Európa-bajnokság első mérkőzésén: 16-16-os első játékrész után 29-29 lett a vége.

Bátor kezdés után Csoknyai István tanítványai 6-5-re vezettek a 10. percben, de pár perc múlva már 9-7 volt a franciák javára. A kapitány a 21. percben, 10-13-nál kért időt, s tanácsainak köszönhetően döntetlennel zárult az első félóra. Szünet után, a 40. és 55. perc között álmójátékkal rukkoltak elő a magyarok, akik 20-22-ről fordítva 29-25-tel vágta neki az utolsó öt percnél. A hajrában azonban már csak a franciák találtak be, Abalo (2) és Fernandez góljai után Karabatic az 59. percben egyenlített. A bécsújhelyi Arena Novában, ötezer néző előtt, a magyar gólokon Ilyés (7), Krivokapic (6), Gál (5), Iváncsik G. (3), Törő (3), Katzirz (2), Laluska, Gulyás és Eklemovics osztozott, a franciáktól Fernandez, Karabatic és Abalo volt 6-6 alkalommal eredményes.

„Ebben a mérkőzésben több volt, mint egy pont. Négygólos vezetésünknel a hajrában mintha megijedtünk volna. Ennek a fiatal csapatnak sokat kell még tanulnia ahhoz, hogy az ilyen szituációkat győzelemmel fejezzük

Bátor kezdés után Csoknyai tanítványai (fehér mez) vezettek, de pár perc múlva a franciáknál volt az előny Fotó: MTI

be. Meg kell tanulnunk nyerni, ez a lecke mindannyiunknak. Ezzel együtt gratulálok a csapatomnak a mutatott teljesítményhez, a franciáknak pedig a korrekt játékhoz” – nyilatkozta a bravúros pontszerzés után Csoknyai István. Claude Onesta francia kapitány a döntetlennel is örült. „Kész csoda, hogy sikerült egy pontot szereznünk” – mondta, és hozzátette, hogy a magyarok győzelmet érdemeltek

volna. Lapzártá után a spanyolokkal játszottak a magyarok, akik pénteken, a csehek ellen zárják csoportszereplésüket. A D-csoport keddi esti nyitómérkőzésén a spanyolok nagyon magabiztosan, 37-25-re verték Csehországot, Romero 14 gólt szerzett.

Az A-csoportban, Grazban, nem borult a papírforma, a horvátok legyőzték a norvégokat (25-23), az oroszok pedig az ukránokat (37-33). A B csoport-

ban, Linzben, a címvédő dánok megverték az osztrákokat (33-29), a szerbek pedig parádés hajrával, négygólos hátrányt ledolgozva remiztek az izlandiakkal (29-29). Meglepetések az innsbrucki C-csoportban: a szlovénok hatgólos hátrányból fordítva verték 27-25-re a négyeseres világbajnok svédek, és ugyanezzel az eredménnyel zárult a Lengyelország-Németország találkozó is. ◀

Cârstea és Czink kiesett, Szávay Ágnes továbbjutott

Tenisz

T. J. L.

► A nagy meglepetések elkerülték az ausztrál nyílt tenisz-bajnokság harmadik játéknapijának összecsapásait. A női főtábla utolsó román játékos elbúcsúzott, Sorana Cârsteát a 27. helyen kiemelt Alissza Klejbanova győzte le 6-4, 6-3-ra. Az orosz teniszze-

Sorana Cârstea

Fotó: archív

zőnő következő ellenfele a Justine Henin (belga) – Jelena Gyementyjeva (orosz) párharc győztese lesz. Ma Victor Hănescu az első helyen kiemelt svájci világsővel, Roger Federerrel csap össze a legjobb 32 közé jutásért.

Tegnap bemutatkoztak a magyar lányok. Szávay Ágnes simán, 6-3, 6-2-re nyert a kanadai Stephanie Dubois ellen és legközelebb a kínai Na Li-vel (16.) találkozhat. Czink Melinda 3 óras, drámai csatában esett ki, a svájci Stefanie Vögele 7-5, 6-7 (5), 9-7 arányban győzte le.

A párosok küzdelmeiben már több sikerrel jártak a románok. A tajvani Jung-Jan Csannal az oldalán Monica Niculescu túljutott az első fordulón, miután 6-3, 6-1-re nyertek a Monique Adamczak / Nicole Kriz ausztrál duó ellen. Az argentin Lucas Arnold Kerrel párban, Horia Tecău is második fordulóbeli ellenfeleire vár, miután 4-6, 7-6 (4), 7-5-re nyertek a Wesley Moodie – Mihajil Juzsnij dél-afrikai-orosz páros ellen.

Egyesben a favoritok hozták a papírformát, bár az argentin Juan Martin Del Potró (14.) alaposan megizzasztotta az amerikai James Blake: 6-4, 6-7 (3), 5-7, 6-3, 10-8. Az Alexandra Dulgherut búcsúztató belga Yanina Wickmayer már a legjobb 32 között van, miután 7-6 (2), 6-1-re nyert az olasz Flavia Pennetta (12.) ellen. ◀

Olasz győzelem a magyar vereség után

Teremlabdarúgás

Hírösszefoglaló

► Oroszország-Szlovénia és Spanyolország-Fehéroroszország mérkőzésekkel folytatódtak tegnap este a Magyarországon zajló futsal Európa-bajnokság összecsapásai tegnap este a C, illetve D csoportban. A lapzártánk után véget ért mérkőzéseket megelőzően, keddi este a legutóbb döntős olasz válogatott győzelemmel kezdte meg szereplését: Debrecenben 4-0-ra nyert Belgium csapata ellen. A B csoport harmadik tagja Ukrajna. A trióból az első kettő jut tovább.

Mint tegnapi lapszámunkban röviden már hírt adtunk, a magyar válogatott 3-1-re kikapott Azerbajdzsán csapatától a hazai rendezésű futsal Európa-bajnokság keddi nyitómérkőzésén, a Papp László Sportarénában. A kilenc honosított brazil játékoskal felálló vendégek az első félidőben megérdemelten jutottak kétfólos vezetéshez, majd a fordulást követően sokat javult a magyarok játéka, de egyenlíteni nem tudtak. Az egyetlen hazai gólt Lódi Tamás szerezte a 4. percben. „Kiegyenlített mérkőzést játszottunk, de a gólokat az ellenfél rúgta. A második félidőben sok helyzetet alakítottunk ki, de rossz döntéseket hoztunk a kapu előtt. Ez a játék erőtt kell,

hogy adjon a csehek elleni szombati összecsapásra, amelyen megpróbáljuk a győzelmet megszerezni” – nyilatkozta a mérkőzés után Kozma Mihály, a magyar válogatott szövetségi kapitánya. Jose Alesio Da Silva, az azeri válogatott szövetségi kapitánya úgy fogalmazott: „Nagyon kemény mérkőzés volt, sajnos nem tudtuk eleget edzeni ezen a borításon, de az eredménnyel elégedett vagyok.” A magyar válogatott második, egyben utolsó csoportmérkőzésén, szombaton a csehekkel találkozhat. A hármasból az első kettő jut tovább.

Eredmények: A csoport: Azerbajdzsán-Magyarország 3-1 (3-1). Papp László Sportaréna, 6500 néző, vezette: Cumbo (olasz), Lamel (belga). Gól: Lódi (4.), illetve Biro Jade (1.), Serjao (12.), Alves (16.) Magyarország: 1. sor: Balázs – Tóth Sz., Lódi, Madarász, Gyurcsányi. Cserék: Reveland (kapus), Nagy G., Trencsényi, Lovas, Sivák, Dróth, Angyalos. Azerbajdzsán: 1. sor: Tverjankin – Serjao, Felipe, Farzalijev, Biro Jade. Cserék: Szaljanszki (kapus), Csujkov, Alves, Thiago, Mammadkarimov, Boriszov.

B csoport: Olaszország-Belgium 4-0 (1-0). Ma az A csoportban Azerbajdzsán-Csehország, a B csoportban Belgium-Ukrajna mérkőzéseket játszanak. ◀

Röviden

Ghána is továbbjutott az Afrika-kupán

Sorsdöntő mérkőzéssel zártak az Afrika-kupa B csoportjában, miután Elefántcsontpart már korábban kiharcolta az elsőséget és a továbbjutást is. Ayew góljával Ghána 1-0-ra nyert Burkina Faso ellen, és csoportmásodikként lépett tovább. Másrészt a mali válogatott hivatalos tiltakozást nyújtott be a mindkét félnek kedvező, gólnélküli döntetlennel végződött Angola-Algéria mérkőzés ellen. Mali ugyanannyi pontot szerzett, mint Algéria, de a rosszabb egymás elleni eredmény miatt búcsúzott a további küzdelmekről. Az algír együttes jutott tovább.

Hátrányban a Vörös Ördögök

Az angol labdarúgó Ligakupa második elődöntőjének első mérkőzésén a Manchester City 2-1-re nyert a Manchester United ellen. Giggs szerzett vezetést a vendégeknek a 17. percben, Carlos Tévez a 42. (11 m) és a 65. percben talált be. A visszavágót január 27-én rendezik az Old Traffordon. A másik elődöntőben, múlt héten: Blackburn – Aston Villa 0-1.

Visszavonul a 17-szeres világbajnok magyar kenus, Csabai Edvin

Bejelentette visszavonulását Csabai Edvin, az elmúlt évtized kiemelkedő maratoni kenusa, aki pályafutása során összesen 17 világbajnoki címet gyűjtött ebben a szakágban. Mint fogalmazott, elhatározását megkönnyítette, hogy időközben a síkvízen kétszeres olimpiai bronzérmes Kozmann Györggyel sportrendezvények szervezésébe fogott, azaz a civil életben is megtalálta a helyét. Csabai egyesben hat, párosban pedig tizenegy alkalommal bizonyult a legjobbnak a maratoni vb-ken.

Guardiola további egy évig a Barcelona szakvezetője marad

Josep Guardiola a következő szezon végéig a spanyol bajnoki címvédő és Bajnokok Ligája-győztes FC Barcelona vezetőedzője marad – jelentette be tegnap Joan Laporta, a katalán klub elnöke. A 39. születésnapját hétfőn ünneplő tréner az elnökválasztást követően, július 1-jén írja alá új szerződését.

Schumacher a 3-as rajtszámot választotta a 4-es helyett

A Forma-1-be három év szünet után a Mercedes GP színeiben visszatérő hétszeres világbajnok német Michael Schumacher a 3-as rajtszámmal vág neki az idei szezonnak. A 41 esztendő sztár eredetileg a négyes rajtszámot kapta a Nemzetközi Automobil Szövetségtől (FIA), de babonából – mert a páratlan számokat jobban kedveli – elcserelte azt csapatársával, a szintén német Nico Rosberggel. A tavaly a konstruktóri és egyéni bajnoki címeket egyaránt megnyert Brawn GP-ből alakult Mercedes GP nem tarthatta meg az 1-es és a 2-es rajtszámot, mert az egyéni győztes brit Jensen Button a McLarenhez igazolt, s a szabályok értelmében az aktuális világbajnoknak járó 1-est magával vitte.

Nem adhatja el a labdarúgó-vb közvetítési jogait az MTV

Nem adhatja el az idei labdarúgó-világbajnokság közvetítési jogait az MTV – mondta el az MTI kérdésére Hábeter Helga, az intézményt felügyelő kuratórium elnökségi tagja. Közlése szerint a kuratórium elnökségének tegnapi szavazásán hatan voksoltak az értékesítés mellett és ugyanannyian ellene. A nem-voksokat indokolva az MSZP által delegált elnökségi tag azt mondta, úgy gondolják, hogy egy ilyen világésemény közvetítése fontos, a közszolgálati Magyar Televíziónak szóló feladat. Hozzátette, a nemmel szavazók számára döntő érv volt, hogy az MTV menedzsmentje által preferált Digi TV országosan csak 25 százalékos lefedettségű.